

82
552

WILLIAM SHAKESPEARE

Romeo și Julieta

Tragedie în 5 acte

2406

TRADUCERE ÎN FORMA ORIGINALĂ

DE

50.677C

MIHAIL DRAGOMIRESCU

524.268 BUCUREȘTI

EDITURA LITERARĂ A CASEI ȘCOALELOR

1922

524268R

820-2 = 1910

1958

1957

PERSOANELE :

ESCALUS, Prințul Veronei.

PARIS, un tânăr nobil, rubedenie cu Prințul.

MONTECHIO, } șefii celor două familii cer-
CAPULETO, } tate între ele.

Un bătrân, văr cu *Capuleto* (*Al doilea Ca-
puleto*).

ROMEO, fiul lui *Montechio*.

MERCUTIO, rubedenie cu *Prințul* și prietenul
lui *Romeo*.

BENVOLIO, nepotul lui *Montechio* și priete-
nul lui *Romeo*.

TYBALT, nepotul *Contesei Capuleto*.

FRATELE LAURENȚIU, călugăr franciscan.

Fratele Ioan, călugăr din acelaș ordin.

Balthazar, servitorul lui *Romeo*.

Samson }
Gregorio } servitori de-ai lui *Capuleto*.

Petre, sluga *Doicii Julietei*.

Abraham, servitor de-al lui *Montechio*.

Un *Spîțer*.

Trei *Muzicanți*.

Pajul lui Paris; un alt *Paj*; un *Ofițer*.

CONTESSA MONTECHIO, soția lui *Montechio*.
CONTESSA CAPULETO, soția lui *Capuleto*.
JULIETA, fiica lui *Capuleto*.
DOICA *Julietei*.

Cetățeni din Verona; mai mulți *Bărbați* și
Femei ce țin de cele două familii;
Măsci; *Paznici*; *Gardieni* și *Suită*.

Corul

Scenele se petrec la Verona și Mantua.

PROLOG.

O ură veche-aprinde din nou astăzi
— In splêndida Veronă, locul dramei —
O ceartă și-o 'nvrăjbire între două
Familii deopotrivă de cinstite —
Și-omor civil mâini civice stropește.
Mlădițe din rărunchii-acestor dușmani,
Doi amorezi, cu stea fără noroc,
Impacă, printr'o moarte jalnică,
Grozava vrajbă-a bieților părinți...
In două ceasuri, vă vom arăta,
Și tristul curs al dragostei de moarte,
Și cum părinții, ura lor ce crește,
Și-o sting de-abia la groapa fiilor.
Ci cu răbdare ascultați, scuzând
Greșeli ce să 'ndreptăm, avem de gând.

ACTUL I

SCENA I. — Verona. O piață publică.

SAMSON și GREGORIO în serviciul familiei Capuleto, intră înarmați cu săbii și scuturi.

Samson. — Pe cinstea mea, Gregorio, să nu 'nghițim nimic.

Gregorio. — Firește, că doar nu sântem niscăi golani.

Samson. — Vreau să zic că, dacă ne-o sări țandăra, să-i ardem.

Gregorio. — Firește, cât ești bun-sdravăn, e mai bine să arzi pe altul, decât să te arză el pe tine.

Samson. — Eu cârlesc repede, când îmi sare țandăra.

Gregorio. — Numai că nu-ți sare repede țandăra, ca să cârpești.

Samson. — Un câine de-al Montechilor să văd, și-mi sare țandăra numaidecât

Gregorio. — Cui îi sare țandăra nu stă pe loc; viteazul însă se 'nfige. Și deci, a-ți sări țandăra, înseamnă s'o iei la sănătoasa.

Samson. — Un câine din casa-aia mă face să-mi sară țandăra și să mă 'nfig. Cu or'care din slugile și slujnicele Montechio pot să mă iau.¹⁾

Gregorio. — Vrajbă e numai între stăpâni și între noi, slugile. Să te iei cu slujnicele? Halal! Mai bine te-ai lăsa să te ia ele pe tine.

Samson. — Tot aia e. Vreau să fiu un adevărat varvar. După ce-oiu fi isprăvit-o cu slugile, am să pun la pământ și slujnicile. Au să-mi simtă vârful săbiei până s'o tocî.

1) Pasagiul din original („The Globe edition“), conține glume ce nu pot fi nici auzite pe-o scenă modernă, nici măcar citite într'o ediție menită să cadă în mâna tuturor iubitorilor de literatură românească. Pentru curioșii, cari vor să cunoască pe întreg Shakespeare, reproducem textul mai jos:

Gregorio. — That shows thee a weak slave; for the weakest goes thro the wall.

Samson. — True; an therefore women, being the weaker vessels, are ever thrust to the wall: therefore I will push Montague's men from the wall and thrust his maids to the wall.

Gregorio. — The quarell is between our masters and us their men.

Samson. — 'Tis all one, I will show myself a tyrant; when I have fought with the men, I will be cruel with the maids, and cut off their heads.

Gregorio. — Scoate-ți custura : uite vine doi de-ai lui Montechio.

Samson. — Mi-am scos arma. Incepe gâlceava : te sprijin pe la spate.

Gregorio. — Cum ? ai și dat dosul și-ai șters-o ?

Samson. — Nu-ți fie teamă.

Gregorio. — O 'nnemerși ! Să-mi fie teamă de tine !

Samson. — Vezi să fie dreptatea cu noi ; lasă-i să 'nceapă ei.

Gregorio. — O să mă 'ncrunt, când oiu trece pe lângă ei. lee-o cum or' vrea !]

Samson. — Nu, — cum or îndrăsnii ! Eu o să le dau cu tifla ; dacă o rabdă, destulă ocară pentru ei !

Gregorio. — The heads of the maids ?

Samson. — Ay, the heads of the maids, or their maidenheads ; take it in what sense thou wilt.

Gregorio. — They must take it in sense that feel it.

Samson. — Me they shall feel while I am able to stand : and 'tis known I am pretty piece of flesh.

Gregorio. — 'Tis well thou art not fish ; if thou hadst, thou hadst been poor John... Draw thy tool, etc.

In traducerea acestui pasaj am urmat admirabila prelucrare germană a lui *A. W. Schlegel*, (ediția *Oechelhäuser*, a Societății Shakspeareane germane).

Intră ABRAHAM și BALTAZAR

Abraham. — Nouă ne dai cu tifla, domnule?

Samson. — Ia dau și eu așa cu tifla, domnule!

Abraham. — Nouă ne dai cu tifla, domnule?

Samson (aparte către *Gregorio*). — Dacă zic da, mai e dreptatea de partea noastră?

Gregorio. — Nu.

Samson. — Nu, domnule, nu vă dau cu tifla, d-voastră! Ia dau și eu așa cu tifla, domnule.

Gregorio. — Cauți ceartă, domnule?

Abraham. — Ceartă, domnule? Nu cat nici o ceartă, domnule.

Samson. — Dacă o cauți, domnule, sânt la ordin: doar slujesc la un stăpân tot așa de bun ca și-al d-voastră.

Abraham. — Nu mai bun.

Samson. — Bine, domnule.

Gregorio. — Zi „ba mai bun“. Uite că vine-o rudă de-a stăpânului.

Samson. — Ba mai bun, domnule.

Abraham. — Minți!

Samson. — În gardă, dacă e ceva de capul vostru! *Gregorio* nu ți uita măiastra lovitură!

(Se luptă)

Intră BENVOLIO.

Benvolio.—Ajungă-vă, nebuni!

In teacă, spada! Nici nu știți ce faceți!

(Le desparte săbiile).

Intră TYBALT.

Tybalt.—Ah, lupți cu slugile-astea ticăloase?

Incoa, Benvolio! Infruntă-ți moartea!

Benvolio.—Vreau doar să-i liniștesc. Deci,

[lasă-ți spada, —

Ori dă-mi-o'n ajutor, să-i despărțim.

Tybalt.—Ce? Pace, și cu sabia în mâini?

Urât mi-acest cuvânt ca și infernul,

Ca toți Montechii și ca tine! Haide,

Păzește-te, mișele!

(Se luptă)

S'arată mai mulți partizani din amândouă familiile și se amestecă în ceartă; apoi intră CETĂȚENI cu ciomege.

Primul Cetățean.—

Ciomege,

Frigări, tovarăși, dați, loviți la cap!

Jos cu Montechii, jos cu Capuleții!

Intră CAPULETO în halat, și CONTESA CAPULETO.

Capuleto.—Ce-i astă larmă? Hei, dați spada

[lungă!

Contesa C.—Doar cârja, cârja! Ce tot spui

[de spadă!

Capuleto. — Zic spada, eu. Montechio bătrânul
Iși flutură în răs spre mine spada !

Intră MONTECHIO și CONTESA MONTECHIO.

Montechio. — Netrebnic Capuleto ! — Lasă-mă!
Contesa M. — N'ai să te miști spre dușman
[niciun pas !

Intră PRINȚUL cu SUITA.

Prințul. — Răsvrătitori supuși, vrășmași ai
[păcii,

Ce 'n sânge de vecin spurcați oțelul !
Ce ? Nu m'aud ? Ei, oameni, fiare,
Ce 'n purpurul isvor al vinelor
Vă stingeți para furiei mișele !
Din mâini însângerate, svârliți jos
Rău mânuitele-arme — altfel, moartea !
Sentința-mi mânioasă, ascultați !
Montechio și bătrâne Capuleto,
Pân' astăzi, de trei ori, prin vorbe dârze,
Trei certuri civice stârnit-ați voi
Și-a ulițelor pace-ați turburat !
Cărunții din Verona cetățeni
Au trebuit podoabele să-și scoată,
S'avânte 'n mâini bătrâne sulii vechi
Și roase de rugina lungii păci,
Să vă 'nfrâneze ura fără frâu.
De-mi turburați cetatea înc'odată

Cu viața voi plăti-veți turburarea.
Acum, voi toți ceilalți, plecați ! Tu însă,
Să vii cu mine-acuma, Capuleto ;
Iar tu, Montechio, vino după-amiază
La Curtea Veche unde judec eu,
S'auzi ce-mi va plăcea să mai ordon.
Plecați, spun înc'odată,—ăltfel, moartea!

Pleacă toți, afară de MONTECHIO, CONTESA MONTECHIO și BENVOLIO.

Montechio. — Cine-ațâțat-a iarăși vechea
[vrajbă?

Fuseși aci, nepoate : cum a fost ?

Benvolio.—Când am venit, se 'ncărase-aci
Ai noștri cu ai lor, înverșunat.
Am tras, ca să-i despart. Atunci sosi
Sălbaticul Tybalt cu spada scoasă,
Și 'n jurul capului lovind în vântul
Ce făr' de niciun păs râdea de el —
Imi șuerâ sfidări pe la ureche.

Pe când noi dam și ne 'mpungeam
[mereu,

Veniră și-alții și intrară 'n zarvă —
Și-atunci sosi să ne despartă Prințul.

Contesa M.—Dar unde e Romeo ? Il văzuși ?

Ce bine că n'a fost la cearta-aceasta!

Benvolio.—O oră pân' ce soarele cel harnic

lvitu s'a 'n fereastra aurită
A răsăritului, — un gând buimac
M'a îndemnat să es la câmp, contesă.
Acî 'n dumbrava sicomorilor,
Ce spre apus se 'ntinde de cetate,
Plimbându-mă, văzui pe fiul vostru.
Vrui să-l ajung, dar el, cum mă zări,
S'ascunse în desișul codrului.
Eu, judecându-i sufletul cu-al meu,
Ce este mai vioiu, când este singur,
Mi-urmaiu plimbarea și-l lăsaui în pace,
A vrut să-l ocolesc—l-am ocolit.

Montechio.—In multe 'dimineți a fost pe-acolo,
Să stoarcă lacrimi peste recea rouă
Și să mărească norii cu suspinuri.
Dar, cum, la răsărit, în zări departe,
A tot veselitorul soare trage
Perdeaua dela patul zorilor,—
Tăcutu-mi fiu nu-i sufere lumina,
Se 'ncue singurel în cămăruță,
Și, astupând fereastra mândrei zile,
Meșteșugit își face 'n juru-i noapte.
Și-așa se pierde 'n neagra-i visărie,
Și pricina s'o 'nlătore nu știe.

Benvolio.—Dar care e, slăvite unchiu, temeiu?

Montechio. — Nici eu nu-l știu, nici el nu
[vrea să-l spue.

Benvolio. — Luatu-l-ați cumva de scurt vre-
[odată ?

Montechio. — Și eu și-alți mulți amici l-am
[întrebat ;
Dar, confident al propriii 'nclinări,
Să spun nu pot ce credincios și-e sie-șil
Atât de-ascuns și 'n sine 'nchis,
E nepătruns la truda cercetării,
Ca mugurul ce-i ros de-un vierme
[dùșman,
'Nainte de-a-și desfăce 'n aer frunza
Și soarelui a-și dărui mândria.
Dar pricina mahnirii dac'am ști-o,
Ferice-am fi, căci noi am lecui-o.

Intră ROMEO

Benvolio. — Vedeți că vine. Rog să ne lăsați :
De-i sânt cumva ceva, îl prind îndată.
Montechio. — Aș vrea să fie statu'n loc din plin
Și s'affli tot. Haideți, contesă, vin'.

MONTECHIO și CONTESA MONTECHIO es.

Benvolio. — He, vere, bună dimineța !
Romeo — Abia ?
Benvolio. — Sânt nouă.
Romeo. — Mult lungeste vremea dorul ! —
Grăbitul ce plecă nu fuse tata ?
Benvolio. — Chiar el. Ce dor, zici că lun-
[geste vremea ?
Romeo. — Al lucrului ce-avându-l ar scurta-o.

Benvolio.—In dragoste ?

Romeo.— Afar' !

Benvolio.— Din ea afară ?

Romeo.—Afar' din a iubitei grație !

Benvolio.—Păcat că dragostea ce pare blândă
E-atât de aspră'n faptă—și tirană.

Romeo.—Păcat că dragostea, la ochi legată,
Găsește drumul său chiar fără ochi.

Unde mâncăm ?.. Vai mie !.. Ori, ce
[zarvă

A fost pe-aici ?.. Nu-mi spune, căci
[știu tot.

Mult faci cu ura; mai mult, cu iubirea !

Și-atunci : o ! dragoste urâtă, ură dragă,

O, din nimic creată, creatură,

Ușoară-grea, deșertăciune demnă,

Haos inform de forme-atrăgătoare,

Fum-rază, fulg de plumb, vâlvoare rece,

Salubră boală, veșnic somn veghiat,

Ce-aceea ce nu ești, ești de-apururi !

Așa i iubirea-ură ce simt eu...

Nu râzi și tu ?

Benvolio.— Eu mai de grabă plâng.

Romeo.—Și de ce, suflete ?

Benvolio.— De chinul tău

Din suflet.

Romeo.— E ispașa dragostei.

Mi-apasă pieptul greu tristețea mea :

Cu-a ta, turnată 'n ea, ea-i și mai grea.
Căci dragostea ce-mi porți tristețea-mi

[crește,

Și propria-mi durere o mărește.

Iubirea-i fum din abur de suspine :

De-l sufli, ese foc ce 'n ochi îți vine ;

De-i tristă, ea e mare grea de lacrimi.

Și ce mai e ? Cuminte nebunie,

Grețoasă fiere, miere ce te'nvie..

Adio, -amice !

Benvolio. — Stai, să te 'nsoțesc :

In drum nu mă lăsa, că mă insulti.

Romeo. — Ah, m'am pierdut ! Eu nu mai sânt

[Romeo ;

El nu mai e aici ; e nu știu unde.

Benvolio — Ci, spune-mi serios, pe cine-adori ?

Romeo. — Cum ? Eu să gem, și să ți-o spuie

[și ție ?

Benvolio. — Cum o să gemi ? Ah, nu ! Dar

serios,

Pe cine ? Spune-mi !

Romeo. — Zi unui bolnăv,

Cu dinadins, să-și facă testamentul !

Ah ! vorba face rău cui îi e rău...

Ascultă, vere, zău, iubesc o fată.

Benvolio. — Crezându-te picnit, am nemerit.

Romeo. — Bun ochitor ! — Și fata e frumoasă.

Benvolio. — Căci cea dintâi lovită-i ținta albă.

Romeo — Dai greș. De Cupidon ea nu-i rănită:
Cu spiritul Dianii i dăruită;
Și 'n zaua castității îmbrăcată,
Copilăreștile-i săgeți n'o cată;
Primește rece vorbele de-amor
Și n'o 'ncălzește ochiul arzător,
Iar aurul, ce 'nvinge sfinți, n'o 'nvinge.
Bogată 'n frumusețe, ea-i săracă,
Căci ea, murind, va pierde tot ce are.

Benvolio. — Jurat-a castitate toată viața ?

Romeo. — Da! Și-ăstfel, ea, sgârcită, risipește.
Căci frumusețea aspru înțercată
Ucide în urmași frumusețea toată.
Prea e frumoasă ea, și prea-i virtuoașă,
Și prea înțelepțește e frumoasă!
Și, spre-a putea dorita-i mântuire
S'o capete cu-a mea nenorocire,
Jurâ să nu iubească 'n veci nici cum —
Și așa trăesc ca mort — s'o spun acum.

Benvolio — Te sfătuesc să-ți uiți de gândul ei.

Romeo. — O! 'nvață-mă deci gândul care uită.

Benvolio. — Ci dă-ți doar libertate ochilor:
Indreaptă-i spre-alte grații.

Romeo. — Este-o cale
Ce arată frumusețea-i și mai viu.
Căci negru-acelor fericite măști,
Ce frunțile frumoaselor sărută,
Făgăduesc mai multă frumusețe.

Pe nestemata cu priviri de stele,
Când te-a lovit orbirea, n'o mai uiți !
Arată-mi tu femeia cea mai mândră:
Mândrețea ei e-o carte 'n care eu
Citesc că draga mea e mai frumoasă.
Adio. Să mă 'nveți să uit nu poți.

Benvolio. — De nu, și mort, dator să mă
[socoți.

(Pleacă amândoi)

SCENA II. — O stradă

Intră *CAPULETO*, *PARIS* și *O SLUGĂ*.

Capuleto. — La fel e și Montechio-amenințat.
Dar, pentru niște bieți bătrâni ca noi—
A nu mai rupe pacea nu e greu.

Paris. — Doar sânteți amândoi bărbați stimați,
Și e păcat de-a voastră lungă vrajbă..
Dar rugăciunea-mi, cum îți pare, conte?

Capuleto. — Imi pare-așa, precum v'o mai
[spusei :

Copila nu cunoaște încă lumea —
Nici paisprezece ani nu i-a 'mplinit.
Dar vestejească-și două veri mândria—
Și-atunci putem să facem cununia.

Paris. — Sânt mame mult mai tinere ca dânsa.

Capuleto. — De-o 'ncepi de timpuriu, curând
[te treci !

Nădejtile mi le a 'nghițit pământul,
Și-atât copil mi-a mai rămas nădejde.
Dar, vezi, câștigă-i, dragă, inima :
Voința mea e-o parte dintr'a ei.
Voința i îmi dă bold spre hotărâre;
De i-o câștigi, ți-o dau cu mulțumire.
Azi tocmai dau un bal, dup' obicei,
Și-am invitat câțiva amici de-ai mei.
Și, cum ești dintre ei cel mai dorit,
De i înmulțești, fii prea bine venit.
La noapte 'n biata-mi casă vei vedeă
Cum aștrii noștri vor întuneca
Pe cei din cer, cu danțurile lor;
Cum tinerii se veselesc de zor,
C'April, împodobit acum întâi,
Șchiopate-i erni îi calcă pe călcâi !
Plăcerea-aceasta azi, în casa mea,
C'un stol de fete 'n floare vei avea.
Priveste,-ascultă tot și-apoi iubește
Pe-aceea ce mai mândră strălucește.
Și-a mea e și ea una dintre toate :
Frumoasă nu-i, dar lumea o socoate.
Haidi, vino !—Tu, neghiobule, pornește,
Cutreeră Verona și-mi găsește
Persoanele aici scrise

(li dă o hârtie)

și le spune

Că'n casa mea cu drag voiu să s'adune.

(CAPULETO și PARIS pleacă)

Sluga. — Să caut pe-ăștia însemnați aci !
E scris ca cismarul să aibă cot, croi-
torul undrea, zugravul plasă, pescarul
pensulă ; și pe mine mă trimite să dau
de rostul ăloră pe care i-a scris aci,
dar ce nume-a scris ăl de-a scris, eu
de rost nu pot să le dau. Trebuie să
găsesc un cărturar. S'a înnemerit bine.

Intră *BENVOLIO* și *ROMEO*

Benvolio.—Ei, omule, c'un foc aprins, stingi
[zece ;

Amaru-l micșorezi cu alt amar ;
De te'nvârtești tehui, te'ntorci și-ți trece,
Și, de-arzi de-un dor, de-un altul n'ai
[habar.

De cum ai prins din nou în ochi otravă,
Cea veche ți-a trecut fără zăbavă.

Romeo.—Și-o foaie de pătlagină e bună !

Benvolio.—La ce ?

Romeo.— Dè ! la piciorul tău scrintit.

Benvolio.—Ce ești nebun, Romeo ?

Romeo.—Nu ! Dar și mai legat ca un nebun,
Inchis în carceră, ținut flămând,
Lovit și chinuit, și... — Bună seara,
Băete !

Sluga.— Sărut mâna, domnule !
Vă rog, știți să citiți ?

Romeo.— Citesc, firește :

In nenorocul meu, ursita mea.

Sluga. — Poate ăți fi 'nvățat asta și fără carte; dar, vă rog, puteți citi or'șice vedeți?

Romeo. — Firește, când știu scrierea și limba.

Sluga. — Sânteți om bun! Rămâneți cu bine!

Romeo. — Stai locului; știu să citesc, băete.

(Citește)

„Signor Martino și soția sa și fiica; Contele Anselm și răpitoarele sale surori; D na văduvă de Vitruvio; Signor Placentio și amabilele sale nepoate; unchiul meu Capuleto, soția sa și fiicele; frumoasa mea nepoată, Rozalinda; Livia; Signor Valentio și vărul său Tybalt; Lucian și vesela Elena“.

Frumos cerc! Unde-i vorba să-i poștești?

Sluga. — Sus!

Romeo. — Unde?

Sluga. — La supeu, în casa noastră.

Romeo. — A cui e casa?

Sluga: — A stăpânului.

Romeo. — Vezi asta trebuia să 'ntreb întâiu.

Sluga. — Uite să vă lămuresc, fără să mă mai întrebați. Stăpânul meu este marele bogătaș Capuleto; și, dacă nu sânteți din familia lui Montechio, poștiți, vă rog, și dumneavoastră, și beți un pahar de vin! Rămâneți cu bine!

(Ese)

Benvolio.—La sărbătoare-aceasta cunoscută
A Capuleților, cinează astăzi,
Cu toate frumusețile Veronei,
Și mândra Rozalindă ce iubești.
Te du acolo, și, cu ochiul rece,
Compar'o cu femeile din juru-ți :
Și cioară vei vedeà că-i lebăda.

Romeo.—Dac'adevăru-și bate astfel joc
De-a ochilor cucernică credință,
Atuncea, lacrimi, faceți-vă flacări,
Și ochii, ce n'au fost orbiți de voi,
Să piară 'n focul vostru — eretici.
De când e lumea lume, soarele
N'a mai văzut o alta mai frumoasă!

Benvolio.—Când, ea cu ea, în ochiu-ți se
[măsoară,
Ea, sigur, cea mai mândră o să-ți pară.
Dar, în balanța-aceasta de cristal,
De-'i cumpăni cu mine azi la bal,
Slăvita frumusețe-a dragii tale
Cu-a altora ce-ți vor eși în cale,
Te vei încredința că ea, ce-ți pare
Atâta de frumoasă,-i fără sare.

Romeo.—Ei bine, merg; dar nu merg pen-
tru ele;
Ci doar s'admir mândrețea dragii mele.

(Es)

SCENA III

O odae în palatul lui Capuleto

Intră Contesa CAPULETO și DOICA

Contesa C.—Dar unde-i fata, doică? Cheam'o
[ncoace!]

Doica.—'Păi, pe fetia-mi dela dois'p'ce ani,
Acuma o chemai! Hei, mielușe!
Hei, porumbiță! Zău, dar unde-o fi?
Hei, Julieta!

Intră JULIETA

Julieta.— Ce e? Cin' mă cheamă?

Doica.—Mămica ta.

Julieta.— Acî sânt, mămițico!
Ce poștești?

Contesa C.—Să vezi ce e. Ia, doico, du-te-o
[clipă!

Vrem să vorbim în taină. Doică, vin!
Vino 'napoi! Că, vezi, mă răsgândii—
E bine ca să-ți dai și tu părerea.
Știi doar că fata mea e măricică!

Doica.—Că doar i-i știu pe degete-anișorii!

Contesa C.—Așa-i că n'are paispre-zece ani?

Doica.— Mă prind pe-ăi paisp'ce dinți ce
[am în gură —

Deși nu am, sărmana, decât patru —
Nu are paisprece. Când e Sânpietru?

Contesa C.—O fi cam peste cincisprezece
[zile.

Doica.—Ori mai încoa de-o fi, ori mai încolo,
In seara de Sânpietru-i împlinește.
Susica și cu dânsa — Dumnezeu
Ne izbăvească!—aveau aceeași vârstă.
Pe Susi a luat-o Dumnezeu:
Erà prea bună pentru mine,—și,
Cum zic, în seara de Sânpietru, ea
Plinește paisprece. Zău, știu eu bine,
Atunci îi împlinește. Unsprece-s
Dela cutremur: eu am înțercat-o
(In viață n'am s'o uit) tocma 'n ziua-aia.
M'am uns la țâță cu pelin, și stam
La soare, lângă zid, sub porumbar.
Mată și domnu'nost'erați la Mantua;
— Am cap nu glumă, — și-așa, cum zic,
Când a simțit amar pe sfârcul țâței,
—Nebuna mică—iat'o că se strâmbă
Și lasă țâța. Porumbaru-atuncea
Se clatină deodată și trosnește;
Eu, ce să mai mi-o spună altul—fugi!
Și, vezi, sânt tocma cinsp'ce ani de-a
[tunci:

Că ea mergea 'n picioare singură —
Fugea, pe legea mea, cotrobăia —
Așa c'o zi 'nainte și-a spart capul.
Bărbatu-meu—ah! Dumnezeu să-l erte—
Erà un om cu haz—o ridică

Și i zise : „Hai, căzuși cu fața 'n jos ?
„Când t'ei mai cuminți, tu o să-mi cazi
„Pe spate,-așa i, fetițo ?“ Maică Pre-
[çistă,

Fetița n'a mai plâns, și zise „da“.
Poftim, și vezi cum gluma se'mplinește!
O mie de ani să mai trăesc, mă prinz
Că n'am să uit cum zise el : „Așa-i,
„Fetițo?“ Și cum, toanta mică, tace mâlc
Și zice „da !“

Contesa C. — Destul cu asta, rogu-te ; mai
[taci !

Doica—Da, doamnă, dar mă prăpădesc de răs
Că fata tăcù mâlc și zise „da !“
Și doar în frunte-avea cogeamite
Cucuiu, zău, cât oul de găină.
Era lovită rău, plângea grozav ;
Dar cum îi zise omul meu : „Ai, cazi
Pe burtă ? Ai să cazi, când ai fi mare,
Pe spate,-așa-i, fetițo ?“ ea tăcù
Și zise : „da !“

Julieta.— Dar tacă-ți gura, doică !

Doica. — Iac'am sfârșit. Să te păzească
[Domnul !

Ai fost cel mai drăguț copil din câți
Am alăptat. De ți-oiu vedeà și nunta,—
Nu mai doarese nimic.

Contesa C. — Da nunta. Tocmai
[de-asta

Vream să-ți vorbesc. Să-mi spui, fetiço
[dragă,

Ți-ar fi cumva plăcut să te măriți ?

Julieta.—Ce cinste ! Nici nu mi-a trecut
[prin gând.

Doica.—Zici: cinste! Zău, de-ai fi avut cumva
Și-o altă doică,—aș zice : „Fată dragă,
Cu laptele ai supt înțelepciunea.“

Contesa C.—Acum, vezi, ia aminte. În Verona,
Sânt multe mame onorabile
Mai tinere ca tine. Pe cât știi,
La vrâsta ta eu îți fusesem mamă,
Pe când tu ești tot fată. Ce să spun ?
Te cere-un tânăr cumsecade, Paris.

Doica.—Vezi ăsta-i om, domniță,—și ce om !
Plătește lumea toată, om de zahăr.

Contesa C.—Cea mai frumoasă floare a Ve-
ronei.

Doica.—Da, da, chiar floare, floare 'n adevăr.

Contesa C.—Ce zici ? Ți place cavaleru-a-
[cesta ?

Deseară ai să-l vezi la balul nostru.
Vezi de-i citește 'n cartea feții, unde,
Cu pana-i, frumusețea-a scris fericea ;
Privește cum trăsurile-i s'ajută,
Frumosul una alte'a 'mprumută,
Și, limpede ce 'n cartea-aceasta nu-i,
Citește-o-alături scrisă 'n ochii lui.

Și-a ăstui tânăr nelegată stare
— O carte de iubire — vrea legare.
In mare-i peștele, și ce-i frumos pe-afar'
E mai frumos, când sufletul e rar.
In ochii lumii-o carte prețuește,
Când, aurită, aur povestește!
Tot ce-are el va fi și partea ta;
De-l ai pe el, nu te vei micșora.

Doica.— Cum să se micșoreze? o să crească!
Căci cu bărbatul, dè! femeia se îngroașă.

Contesa C.— Îți place contele? Hai, spune!

Julietta.— Aș vrea
Să știi, dacă, văzându-l, mi-ar plăcea;
Dar să-mi îndrept privirea nu 'ndrăsnesc,
Căci voia ta aș vrea să ți-o 'mplinesc.

Intră SERVITORUL

Servitorul.— Doamnă, oaspeții au sosit, su-
peu-i servit, D-voastră chemată, dom-
nița căutată, doica la bufet dracului
dată, și toate merg anapoda. Eu tre-
bue să mă duc s'aștept oaspeții. Vă
rog prea mult — veniți numaidecât.

Contesa C.— Acum! Ne-așteaptă Paris. Iulia,
[vin'!]

Doica.— Hai, fată, cu zile dulci, nopți dulci
[din plin.]

SCENA IV. — O stradă.

Intră ROMEO, BENVOLIO, MERCUTIO însoțiți de cincisase măști ce poartă torțe, — și de alți tineri.

Romeo.—Cu vorbele-astea să ne cerem scuze,
Ori să intrăm deadreptul fără vorbă ?

Benvolio.—Pretexte de-aste nu mai sânt la
modă !

Cin' mai trimite-acum vr'un Cupidon
Legat la ochi, purtând, ca un Tătar,
Un arc cioplit din scânduri și boit,
Să sperie cocoanele 'n salon,
Ca o momâe pentru ciori ? Și cine
Să mai tot stea să spună vr'un prolog,
La ușă, bâlbâind după sufleor ?
Ci ia-ne drept cine-or pofti : noi vrem
Doar să 'nvârtim un danț și să plecăm.

Romeo.—Nu pot să țupăi eu ; voiu ține-o
[facă :

Intunecat cum sânt — să luminez.

Mercutio.—Ba, dragul meu Romeo, ai să țupăi!

Romeo.—Mă credeți, nu! Căci voi aveți pantofi
De danț, aveți picior ușor ; iar eu,
O inimă de plumb ce-atât m'apasă,
Că nu mai pot din loc să mă urnesc.

Benvolio.—Cum ești amorezat, ia aripa

Lui Âmor și te-avântă peste doruri.

Romeo.—Sânt prea atins de-a lui săgeată

Și cu-âripa-i ușoară-i greu să sbor,
Și-așa legat, că nu pot să m'avânt
De asupra dorului întunecat —

Și pier sub greaua sarcină-a iubirii.

Mercutio.—Dar dacă pieri, ucizi și dragostea,

Căci dragostea-i gingașă, și tu greu.

Romeo. Gingașă ea? E aspră ea—și crudă,

Sălbatică și 'nțeapă ca și spinul.

Mercutio.—De-i aspră, fii cu ea la rându-ți

[aspru:

Înțeapă, de te 'nțeapă—și-atunci birui!

Ia, dă-mi pentru-astă față-o bișactea—

(Puindu-și masca)

O mască. Ce să mai mă tem de-acum,

Că-mi vede vr'un cusur, un ochiu la

[pândă ?

Cu groasele-i sprâncene-această frunte,

O să roșască dânsa pentru mine.

Benvolio.—Haideți, băeți, să batem, să intrăm;

Și, cum intrăm, începem sprinten din

[picioare !

Romeo.—O faclă mie. Să lăsăm băeții

Ușori la inimă să gâdile

Cu tăpile pământul. Eu mă pun

La adăpostul unei vorbe vechi :

„Voesc să fiu făclie și să văd ;

Vânatu-i bun, dar eu nu mai vânez“.

Mercutio.—Nu mai vânezi, căci ești înpotmolit

În baltă — vreau să zic în dragoste —
în care ești vârat până la gât.

Să mergem: ardem tortle că-i ziuă.

Benvolio.—Ce tot vorbești acolo ?

Mercutio.— Vreau să zic,

Că, stând pe loc, noi ardem tortle,
De facem par'că ziuă. la cuvântul
Doar după gând. A noastre judecăți,
Printr'ânsul, fac cât șapte facultăți.

Romeo.—Intrăm în acest bal cu gânduri bune,
Dar nu și înțelepte !

Mercutio.— Pentru ce ?

Romeo.—Azi noapte am visat un vis.

Mercutio.— Și eu.

Romeo.—Ce vis ?

Mercutio.— Că visătorii dorm mereu.

Romeo.—Când dorm în pat, visează și-ade-
[văruri.

Mercutio.—A, văd : te-a vizitat regina Mab.

Ea i moașa zânelor. Nu e mare
Nici cât agata de pe indexul
Unui primar ; și, trasă 'n atelaj
De pulbere de soare, ea se plimbă
Deacurmeziș pe nasul tău când dormi !
Capota e din aripi de locustă,
Și spițele-s picioare de păiajen,
Din fin păejenis sânt frânele,
Din raze umede de lună, hamul,

Din osul unui greer codiriștea,
Un firicel e sfârcul biciului,
Și-o musculiță 'n cenușiu e vizitiu —
Nici cât un sfert cât negrul unei unghii
De fată leneșă. Careta ei
E-o coajă de alună ce-a scobit-o
Vreo veveriță meșteră sau carii,
Ce sânt vechi caretași ai zânelor.
Cu-acest alaiu, ea trece noaptea 'n trap
Pe creerul amorezaților, —
Și-atunci visează ei de dragoste.
Aleargă pe genuchi de curtizani, —
Și văd în vis atunci doar reverențe;
La avocați, pe degetele lungi, —
Și grase onorarii le năzare;
Pe buze la cucoane, și, le face
Să simtă 'n vis vrăjite sărutări.
Dar Mab adesea le bășică strașnic,
Căci, din pricina multor bunătățuri,
Prea le miroase răsuflarea greu.
Acî o ia pe nasul unui sfetnic,
Făcându-l promovări s'adulmec
Acî c'un fir de porc din coadă smuls,
Ea gădilă în nas pe-un sfânt părinte, —
Și-l face să viseze și-alte dijme;
Acî 'n galop pe-o ceafă de soldat
li dă vedenii de asalturi,

De beregăți tăiate, fugi, damascuri,
Chiulhanuri și beții fără sfârșit.
Apoi îi bate toba în urechi,
De spaimă el tresare, se deșteaptă,
Și, trei aminuri injurând, adoarme iar.
Și 'n taina nopții tot Mab împletește
Podoaba coamei cailor, sucind
Și înnodând în fel și chipuri perii,
Ce, dacă se desfac, înseamnă rău.
Ea-i farmecul ce-apasă așternutul
Copilelor ce dorm cu fața 'n sus,
Și așa le 'nvață, cum, femei odată,
Vor trebui să fie-așa cum trebuie —
Ea e...

Romeo.— Ci nu mai tot tocă nimicuri,
Mercutio!

Mercutio.— Că doar vorbesc de visuri,
Copiii unor creeri oboșiți:
Ei nasc, ca vană 'nchipuire din nimic,
Dintr'o materie ca aerul
Subțire, schimbăcioasă ca și vântul,
Ce-acum mângâie sânul înghețat
Al nordului, acum, deodată, mânios
Se 'ntoarce către sudu 'nrourat.

Benvolio — Vezi, vântul ăsta ne-a luat pe noi!
Au și supat: — sosim târziu de tot.

Romeo.— Mă tem că prea de vreme. Inima-mi
Presimte că o soartă, tăinuită

În stele-acum, își va începe groaznic
Indureratu-i curs din noapte-aceasta
Și va 'mplini sfârșitu-acestei vieți, —
Ce blestemată zace 'n sânul meu, —
Prin coasa unei morți premature.
Acela însă, care-mi ține cârma vieții,
Ridice pânzele! Noroc, tovarăși veseli!
Benvolio.—Hai, dați în tobe!

(Es)

SCENA V

O sală mare în palatul Capuleților,
Muzicanții stau să cânte. SERVITORI.

Primul Servitor. — Dar unde-i Tingirică să
ne ajute să strângem? Aș! să schimbe
el o farfurie, să șteargă el o masă, —
ți-ai găsit.

Al doilea Servitor.—'Poi dac'o fi să fie date
bunele man'ere numai pe mâna a doi-
trei oameni, care, pe de-asupra să mai
fie și prost crescuți, — proastă treabă
ar fi.

Primul Servitor. — Scoate-ți scaunele! Dați
delături bufetul! Băgați de seamă la
tacâmuri! Vezi, măi băete, de-mi pune
deoparte nițel pandișpan, și dacă ești
de treabă, spune portarului să lase
înnăuntru pe Susana lu' Moraru și pe
Nela. Tănase! Tingirică!

Al doilea Servitor.—La ordin, neică!
Primul Servitor.—In salonu-ăl mare umblă
lumea după voi, vă cheamă, vă caută
și nu vă găsește!

Al doilea Servitor.—Nu putem să fim și aici
și dincolo. Haidi, copii, țineți-vă bine,
și-ăl care-o trăi mai mult o să pape
tot.

Intră CONTELE CAPULETO cu JULIETA și alți ai
Casei, întâmpinând OASPEȚII și MĂSCILE.

Contele C.—Bine-ați venit, seniori! Aci
Sânt doamne ce de loc n'au bătături—
Și-ar vrea să joace. Ha! ha! doamnelor,
Mai îndrăsniți să nu jucați. De face
Vreuna nazuri, sigur are 'n tălpi beșici.
V'am aranjat?—Bine-ați venit, seniori!
Și eu știam să port o mască 'n vremea
[mea,

Știam și eu unei frumoase, la ureche,
Să-i zic un cântecel care-i plăcea.
S'a dus! S'a dus! — Bine-ați venit,
[seniori!

Hei! muzicanți, veniți încoa și 'ncepeți!
Rog faceți loc! Hai, fetelor, la joc!

Incepe muzica și danțul.

Mai multe lumânări, lichelelor!
Dați mesele 'ntr'o parte! Stingeți focul!

Prea-i cald! Așa-i, fârtate, că e bine?
Hai, vere Capuleto, șezi aci:
Noi amândoi am isprăvit cu danțul!
Ori cât o fi de când umblarăm noi
Cu mască, cea din urmă dată?

Al doilea Capuleto.— Dè!

Or fi treizeci de ani!

Contele C.— Cum, omule?

Atâta nu e, nu-i. Căci de la nunta lui
Lucentio sunt douăzecișicinci,
Acuma la Rusalii, când or fi, —
Și-atunci noi cea din urmă dată ne-am

[mascat.

Al doilea C.— A nu, mai mult, mai mult.

[Băiatul lui

E mai în vârstă. E de treizeci de ani!

Contele C.—E peste poate! Acum doi ani

[eră minòr.

Romeo (căt-re un *Servitor*).— Ori cine-i dom-

[nișoara-a cărei mână

Cinstește pe-acel domn?

Servitorul.— Nu știu, stăpâne!

Romeo.—Ea 'nvață stelele să dea scânteii!

Pe-obrazul nopții, frumusețea ei

E, ca 'n urechea de arap, o piatră

[scumpă.

E prea de preț s'o lași, s'o iei prea

[scumpă.

Ea, printre celelalte domnișoare,
E-o porumbiță albă între cioare.
Mă duc la ea, când jocul s'o sfârși :
Atinsul mâinii ei, pe-a mea va fericî !
Iubit-am eu cândva ? Ochi, desmințiți !
Doar astăzi frumusețea voi simțiți.

Tybalt.—Acesta după glas e un Montechio.
Băete, adu-mi sabia ! Cutează
Nemernicul, să vie-aci mascat,
Spre-ocara și batjocura serbării !
Pe cinstea și vechimea neamului,
Nu-i vina nimănuia, de-lucid.

Contele C.—Ce ai ? Ce te frămânți, nepoate
[dragă ?

Tybalt.— Vezi, unchiule, acesta e-un Mon-
[techio,
Un dușman ticălos ce, nepoftit,
Să-și bată joc de balul nostru a venit.

Contele C.—E tânărul Romeo ?

Tybalt.— Da, e el
Nemernicul Romeo.

Contele C.— Fii cuminte,
Nepoate dragă ! Zău, să-l lași în pacel
Se poartă ca un nobil cum se cade.
De fapt, Verona 'ntreagă vede 'n el
Un tânăr virtuos și de ispravă.
N'aș vrea, pentru nimic în lume,
Să fie insultat în casa mea.

Deci stai și rabdă ; nu-l băga în seamă.
Aceasta-i voia mea și, de-o cinstești,
Fii amical, și lasă încruntarea
Ce nu se potrivește cu serbarea.

Tybalt.—Se potrivesc, când oaspe e un
[nemernic.

Nu voiu să l rabd.

Contele C.— Ba ai să-l rabzi. Ei, da,
Băiat de zahăr, ai să-l rabzi! Hai, du te!
Cine e aci stăpânul? Eu ori tu?
Hai, du-te! „N'am să-l rabd!“ Ei,
[Doamne, Doamne,
Ai vrea să mi turburi oaspeții! Ai vrea
Să bați ca un cocoș în pinteni, hai?
Să-mi faci pe voinicosul?

Tybalt.— Unchiule,
Aceasta-i o rușine!

Contele C.— Hai, du-te! du-te!
Ești un țângău obraznic. Vezi, vezi,
asta i!
Dar poți să dai de dracu', ți-o spun
[drept.
Ai vrea să-mi faci în ciudă! Ai ne-
meri-o!

Așa, copii!—Ești un năsos!—Hai du-te,
Stai binisor, atminteri. . Ei, la dracu!
Mai dați lumină, lumânări!—Eu vreau
Să-mi stai chitic.—Ci hai copii, voioși!

Tybalt.—Răbbarea ce-mi impui și-a mea
mânie
Vrășmașe se ciocnesc—și mă sfășie.
Eu plec, dar gluma de-a pătrunde-aci
E-o faptă ce grozav o va plăti.

Romeo.—Cu mâna-mi aspră, dacă pângăresc
Această raclă sfântă — e plăcut.
Doi rumeni pelerini o ispășesc,
Căci buzele-mi șterg pata c'un sărut.

Julieta.—Nu, pelerine, mâna nu-i de vină,
Că și-arată evlavie plăcut ;
Căci de atins au și sfinții mână,
Și mână 'n mân' e-al pelerinilor sărut.

Romeo.—N'au buze sfinții, știu ; dar pelerinii?

Julieta.—^rirește, spre cucernică rugare.

Romeo.—Deci, aibă, sfânto, ele rostul mâinii
De nu,—credința-ajunge desperare.

Julieta.—Stau smirna sfinții, chiar de se 'n-
[voesc.

Romeo.—Deci smirna stai, când, ce-mi dai
[tu, primesc.

O sărută

Și-așa m'am izbăvit de-or'ce păcat.

Julieta.—Te-ai izbăvit, dar gura-mi l-a luat.

Romeo.—Păcatul gurii mele ! Imputare

Adusă-așa de dulce! Dă-mi 'napoi
Păcatul!

Julieta.— Sărutați, ca după carte.
Doica.— Mămița vrea să-ți spună-o vorbuliță,
Domniță.

JULIETA pleacă

Romeo.— Cine i mama domnișoarei?
Doica.— He, cavalerie : chiar stăpâna casei !
O prea 'nțeleaptă doamnă și cinstită,
Și bună. Fata, eu am alăptat-o,
Și-o spun : cine-o avea-o, stă pe moale.

DOICA pleacă.

Romeo.— Ea-i Capuleto? Scumpă datorie ;
Dușmancii-i sânt dator de azi, pe veci,
[robie.

Benvolio.— Ai să plecăm ! Petrecerea-i sfâr-
[șită.

Romeo.— Mă tem de-acum că pacea mi e
[sdrobită !

Contele C.— Nu, domnii mei, mai stați, să nu
[plecați :

O mică masă simplă este gata.
V'ați hotărât ? Ei, fie ! Mulțumesc
La toți. Vă mulțumesc, cinstiți seniori,
Și noapte bună ! Hei, dați torțe-aici !

Acum, haideți să mergem la culcare.
Ei, tu d'acolo!

Către AL DOILEA CAPULET

E târziu de tot —
Plec să mă culc.

Es toți, afară de JULIETA și de DOICA.

Julieta. — Vin, doică! Cine-i domnu-acela
[de acolo?

Doica.—E fiul și moștenitorul lui
Tiberio cel bătrân.

Julieta — Dar cel ce ese?

Doica.—Imi pare, zău, că-i tânărul Petruchio.

Julieta.—Dar cela, după el, ce n'a dansat?

Doica.—Nu știu.

Julieta.— Vezi cine e. De-o fi 'nsurat,
Al nunții mele pat va fi mormântul.

Doica.—Romeo-l cheamă. E-un Montechio,
[fiu unic

Al marelui dușmân al dumneavoastră.

Julieta.—Unicul meu amor din ură crește:
Știu prea curând pe cel ce prea târziu
[sosește.

Ce monstruos amor m'a 'nflăcărât,
De mi este drag dușmănu-mi ne 'm-
[păcat.

Doica.—Cum? Ce?

Julietta. — E-un vers pe care-un dansator
Mi-l spuse-acum.

Se aude înlăuntru : „Julietta !“

Doica. — Acum venim; acum!
Să mergem, mosafirii s'au dus toți !

ACTUL II.

PROLOG

Intră CORUL.

Pe patul morții-i vechea 'ndrăgostire :
O tânără iubire-a răsărit ;
Frumoasa, ce-l ducea la nimicire,
Pe lângă Julieta, a pălit.

Romeo e iubit, el o iubește ;
Deodat' un ochiu pe-al celuilalt vrăji ;
Dușmancii false cânturi izvodește,
Și-al fricii junghiu pe ea o ferici.

Cum dușman e, el n'are cum să poată
Să-i jure, arătându-și dragostea ;
Iar ea, oricât iubește de 'nfocată,
Nu are chip să-l vadă undevă.

Dar patima dă rost și 'mprejurări
Și-amaru-l domolește cu 'ncântări.

SCENA I

Un loc deschis lângă zidul grădinii lui CAPULETO

Intră ROMEO

Romeo.— Pot să mă mișc când inima-mi e
[aicea ?
Pământ de gheață, cată-ți soarele !

(Se urcă pe zid și sare înăuntru)

Intră BENVOLIO și MERCUTIO

Benvolio.— Romeo, hei ! Hei, vere !

Mercutio.— E cuminte,
Și s'o fi dus furiș ca să se culce.

Benvolio.— Aș ! a fugit încoa și-a sărit zidul.
Prietene Mercutio, cheamă-l !

Mercutio.— Da !

Și-l ocărăsc : Romeo, patimă,
Madam smiteală, zăbăuce,
Amorezatele ! Apari măcar
Ca un suspin ! Un stih, și mi-e destul !
Răcnește-un „vai“ ! Rimează „ea“ cu
[stea.

Zi vorbe dulci cumetrei Venere,
Răsfață-i fiul și moștenitorul,
Pe Cupidon Adam, ce-a 'nnemerit
Așa de drept pe regele Cofetua,

Când îndrăgi atât pe-o cerșetoare.
N'aude, nu se vede, nu se mișcă —
Maimuța a murit și va descântec.
Pe luminosul ochiu al Rozalindei,
Pe 'nalta-i frunte și pe buza-i roșie,
Pe gingașu-i picior, pe gamba-i fină,
Pe șoldurile-i grase, și pe partea
Cea de pe-alături, te conjur, Romeo,
Arată-mi-te 'n propria ta formă !

Benvolio.—Ai să-l mâni de-aude !

Mercutio.— Nu-l mâni

Cu asta ; dar s'ar mâniă grozav
De i-aș putea trimite 'n jurul damei
Vr'un duh ciudat ce-ar sta înfipt acolo
Și n'ar pleca de loc de lângă ea,
Până ce ea nu l-ar goni cu vrăji.
Aceasta da, i ar da temeiul de ciudă.
Chemarea mea e bună, e cinstită,
Și de-l conjur în numele iubitei,
E doar să l fac să vină mai curând.

Benvolio.—Ia vin' : e ascuns sub arborii aceia.

Se vede i place noaptea umedă ;
Amoru-i orb, și besna nu-i displace.

Mercutio. — Nu i-ar plăcea argintul de-ar fi
[orb.

Privește-acum : s'a rezemat de-un pom:
Vrea ca drăguța lui, ca fructul copt,
Să-i cază 'n sân. Romeo, noapte bună !

Mă duc să dorm în patul meu de puf;
Mi-e frig să dorm așa în câmp afară.
Haidi, mergem?

Benvolio. — Mergem. Cauți în zadar
Pe cel ce nu voește să-l găsești.

SCENA II

Grădina lui CAPULETO

Intră ROMEO

Romeo. — Pân' rana nu te doare, râzi de
[semnu-i.

JULIETA se arată la fereastră.

Tăcere, ce lucește la fereastră?
E răsăritul. — Julieta, soarele.
Răsari, o mândre soare. Șterge luna
Bolnavă, rea și verde de necaz,
Căci tu, care-o urmezi, ești mai frumos.
Să n'o slugărnicești, căci e geloasă.
În haina-i de vestală, searbădă,
Bolnavă, doar neghiobii umblă — As-
[vârle-o!

Ah! e domnița mea, iubirea mea.
O dac'ar ști cumva ce mi-este ea!
Vorbește, dar nimic nu spune. Ce e?
Vorbesc doar ochii ei; am să-i răspunz.

Sânt prea 'ndrăsneț; ea nu-mi vorbește
[mie.

Doi dintre cei mai mândri aștri 'n cer
Vor ochii Julietei să 'mprumute,
Ca să lucească-acolo 'n locul lor.
Dar dacă 'n cer vor fi chiar ochii ei,
Pe când sub frunte i sânt doar stelele?
Dar nu : lumina ei le-ar rușina,
Cum ziua mare-ar rușina o lampă.
De-ar fi pe ceruri ochii-i, ar străpunge
Așa de viu și luminos văzduhul,
Că pasărilor ar cânta, crezând că-i ziuă.
O ! cum își reazămă mânuța de obraz !
De ce nu-s eu mânușa-acestei mâini,
Să-i pot atinge-obrazul !

Julietta. — Oh, oh ! Doamne !

Romeo. — Vorbește. Mai vorbește-odată, înger,
Căci tu acolo, unde ești de-asupra-mi,
Apari în sânul nopții, strălucită,
Ca 'ntr'aripatul mesager ceresc
In ochii muritorilor mirați,
Ce și-i arată albi, privind în sus,
Pe când plutește 'n cer prin norii leneși.

Julietta. — Romeo, ah ! De ce ești tu, Romeo?
Reneagă-ți tatăl, schimbă-ți numele !
Iar de nu vrei, îți jur iubirea mea,
Și nu mai vreau să știu de Capuleți.

Romeo.—Să mai ascult ori să-i răspund
[de-acuma?

Julietta.—Doar numele mi-e dușman. Tu ești tu.
Tu nu ești un Montechio. Ce-i Mon-
[techio?

Nu i mână, nici picior, nici braț, nici
[față,

Nici altă parte-a omului. O, ia-ți
Alt nume tu. Ce este într'un nume?

Aceea ce se cheamă trandafir,
Tot trandafir rămâne-oricum i-ai zice.

Tot astfel și Romeo: dacă el

Nu s'ar chema Romeo, ar rămâne

Desăvârșit și scump așa cum e.

Romeo, părăsește-ți numele,

Și 'n locul lui,—căci, nu-i ființa ta —

Mă ia pe mine

Romeo.— Îți urmez cuvântul!

Zi-mi tu iubit, și mă botez din nou,

Și de-azi încolo, eu nu mai sânt Romeo.

Julietta.—Cine ești tu, ce, ocrotit de noapte,
Incerci să-mi turburi sfațul inimii?

Romeo.—Nu pot să-ți spun pe nume cine sânt,

Căci nu mai pot să-mi sufer numele,

De când ți-l știu dușmân, o sfântă

[scumpă!

Iar dacă-i scris, aș șterge vorba scrisă.

Julietta.—Urechia mi n'a sorbit din glasu-a-
[cesta

O sută de cuvinte — și-l cunosc.

Nu ești Romeo, tu? Nu ești Montechio?

Romeo.—Fecioară mândră, eu nu sânt niciunul
Nici celălalt, de nu-ți place niciunul.

Julietta.—Cum ai venit aici și pentru ce?

Zidul grădinii-i nalt și-i greu să-l sări.

De te-o 'ntâlni aci vrun văr de-al meu,

Fiind cel care ești, aci ți-e moartea.

Romeo.—Cu aripELE dragostei sării,

Căci nu-i cetate 'n lume s'o oprească,

Și ce cutează ea și să nu facă?

De ce să-mi pese mie de-ai tăi veri?

Julietta.—De te-or vedea aci, te vor ucide.

Romeo.—Ah! ochii tăi sânt mult mai de pri-
[mejde,

Ca mii de lănci. Privește-mă tu dulce,

Și 'n contra urii lor sânt de oțel.

Julietta.—O lume 'ntreagă-aș da să nu te
prindă.

Romeo. — De ei m'ascunde noaptea 'n
[mănta ei.

De nu-ți sânt drag, găsească mă, o

[vreau :

Decât trăind și neiubit de tine,

Mai bine ura lor să-mi curme viața.

Julieta.—Ca să pătrunzi aici, cin' te-a 'n-
[dreptat?

Romeo.—Iubirea m'a 'nvăţat numaidecât.
Ea-mi dete sfatul ei; eu, ochii mei.
Nu sânt cărmaciu; dar, dac'ai fi un ţărm
Scăldat de cea mai depărtată mare,
Te-aş căuta şi-acolo, nestemato!

Julieta.—Pe faţa mea, tu ştii, am masca nopţii,
Altminteri, rumeneala feciorească
Mi-ar înroşi obrazii de ce-am spus.
Ţiu mult la cuviinţă, şi-aş voi
Să nu fi spus ce-am spus... Dar forma
['n lături!

Îţi sânt eu dragă? Spune? Ştiu că tu
Vei zice „da“ — şi-ţi cred cuvântul;
[totuşi,

Jurându-mi, ai putea să nu-mi spui
[drept.

Căci Jupiter, de cel ce jură strâmb
În dragoste, se zice, că doar râde.
Romeo, spune-mi drept, de mă iubeşti!
Şi, dacă crezi că m'ai învins uşor,
Pe loc mă ncrunt, sânt dârză şi zic „nu“.
Deci, roagă mă; altminterea, nu vreau.
E foarte-adevărat, o scump Montechio,
Sânt pătimaşă rău şi poţi să crezi,
Că, de mă port cum vezi, sânt uşurică.
Dar, omule, eu am să-ţi fiu, mă crede,

Cu sufletul mai sincer ca acelea
Ce, iscusite, vor să pară reci.
Aș fi putut să fac și eu ca ele,
De nu mă surprindeai, fără să știu,
În tânguirea mea de dragoste.
Deci, iartă-mă, și n'o numi ușoară
Ardoarea ce-ți trădă tăcerea nopții.

Romeo.—Domniță, jur pe 'ncântătoarea lună,
Ce 'nmoae în argint aceste vârfuri..

Julieta.—O nu-mi jură pe luna călătoare
Ce'n fiecare lună și schimbă discul,
Căci dragostea nu vreau să ți se
[schimbe.

Romeo.—Pe ce să jur?

Julieta.— Nu mai jură de loc, —
Ori jură-mi doar pe draga ta ființă,
Pe al adorării mele idol sfânt —
Și te voi crede.

Romeo.— Dacă dragostea-mi...

Julieta.—Destul, nu mai jură. Mă bucuri tu,
Dar nu cu legământul din noaptea-asta!
Prea repede-i, prea negândit, prea
[grabnic,

Prea seamănă c'un fulger care pier
'Nainte de-a putea să zici: „lucește“.
Iubite, noapte bună! Acest boboc
Al dragostei, hrănit de suflul verii,
Va înflori, pân' ne-om vedea, ca o

Minune ! Noapte bună ! Noapte bună !
Odihnă dulce dee-ți Dumnezeu,]

Și pacea ce domnește 'n pieptul meu.

Romeo.—De ce mă lași așa nemulțumit ?

Julieta.—Cum ai putea să fii mai mulțumit ?

Romeo.—Dă-mi și tu jurământul, ce ți-am dat.

Julieta.—Dar ți-l-am dat 'nainte de-a mi-l cere,

Și-aș vrea să fie însă tot nedat.

Romeo.—Ai vrea să ți-l retragi ! De ce, iubită ?

Julieta.—Ca să ți-l dau din nou din inimă.

Și totuși nu doresc decât ce am.

Mi-e largă inima în piept ca marea,

Ca marea mi-este dragostea de-adâncă.

Și cu cât dau, cu-atât mai am de dat :

Sânt fără' de margini amândouă.

DOICA cheamă din năuntru

Aud

În casă sgomot. Dragul meu, adio.

Viu, doică .. Dragul meu Montechio, fii

Fidel ! O clipă numai... Viu acum !

Ese din balcon

Romeo.—O sfântă noapte, noapte ! Dar mă

[tem

Că-i noapte și că tot e numai vis :

Prea i dulce-mângâios să fie-aevea !

JULIETA se întoarce în balcon

Julieta.—Romeo scump, trei vorbe să-ți mai
[spun.

Și noapte-bună-apoi ! De ești cinstit
În dorul tău și vrei să ne 'nsoțim,
Răspunde-mi, prin trimisul meu, chiar
[mâine,

Când și-unde-avem să facem cununia.
Atunci îmi pun norocu 'n mâna ta
Și'n lume te urmez ca pe-un stăpân.

DOICA, dinnăuntru : „Domnișoară !“

Viu, viu acum ! — Dar dacă n'ai gân-
[du-ăsta,

Atunci, te rog —

DOICA, dinnăuntru : „Domnișoară !“

Vin într'o clipă.—Atunci

Oprește-te, și lasă-mă durerii

Chiar mâine dimineață-am să trimit.

Romeo.—Pe viața veșnică...

Julieta.— De mii de ori

Zic : „noapte bună“ !

Ese

Romeo.— Ah ! de mii de ori

Zic „noapte rea“, lipsit de-a ta lumină.

Se retrage încet.

Precum de carte fugi, așa mergi spre
[iubit
Și-ai vrea să-l lași, precum ai vrea... citit.

Reintră JULIETA, în balcon.

Julieta.—Romeo! Căci n'am glas de vânător
Ce-și cheamă șoimul nobil lângă dânsul!
Robia-i răgușită — n'are graiu.
Altfel, — aș merge 'n peștera lui Écho,
Și glasul lui de vânt l-aș răguși
Mai rău decât al meu, silindu-l crâncen
Să tot repete numele „Romeo“.

Romeo.—Vieța mea mă strigă-acum pe nume.
Ce dulce, de argint, răsună noaptea,
Ca cel mai dulce svon, iubitului glas.

Julieta.—Romeo!

Romeo.— Dulcea mea!

Julieta.— La câte ore

Vrei să trimit?

Romeo.— La nouă ceasuri.

Julieta.— Nu uit—

Ah! douăzeci de ani sânt până mâine!

Dar nu mai știu de ce te mai chemaiu.

Romeo.— Până ți-ai aduci aminte, stau pe loc.

Julieta.— Ca să rămâi mereu, am să tot uit,
Gândind ce dulce e să stai cu mine.

Romeo.—Și ca să uiți de tot, din loc nu mișc,
Uitând pe veci, să mă mai duc acasă.

Julieta.—E-aproape ziuă-acum. Aș vrea să
[pleci,

Dar numai cum o fată, 'n jocul ei,
Dă drumul ca să sboare păsărelei,
Ce ca un biet închis e 'nlănțuită,
Și-o trage-apoi de firul de mătase
Și-i curmă-așa de gingaș libertatea.

Romeo.—De-aș fi eu păsăreaua.

Julieta.— O! de-ai fi,
O dulce! Te-aș ucide 'n desmierdări.
Acuma, noapte bună.—Atât de dulce
E dorul despărțirii, că ți-aș spune
Mereu, până la ziuă, „noapte bună“.

Ese

Romeo.—Să-ți fie somnu 'n ochi și pacea
['n sân —

O! de-aș fi pacea eu și somnul lin!
Acum merg la chilia bunului păstor,
Să-i cer pentru norocul meu un ajutor.

SCENA III

Chilia FRATELUI LAURENȚIU.

Întră FRATELE LAURENȚIU, cu un coș

Fratele L.—Svârlind pe nori în răsărit roșăța,

Cruntatei nopți surâde dimineța,
Și besna, șovăind de par'că-i beată,
De roata soarelui e 'mprăștiată ;
Și, pân' ce-aprinsu-i ochiu să nu apuce
Să'nvie ziua, roua s'o usuce,
Imi trebuie-acest coș de erburi plin
Cu 'nveninate flori și leac divin.
A firii mamă, huma, — le e groapă,
Iar groapa — sân, din care se adapă.
Și-atâți copii la pietul ei primind,
Li vezi hrăniți, de sânu-i atârând
Și mulți din ei au bunătați într'înșii—
Toți sânt de preț, nu seamănă 'ntre
[dânșii.

Când știi să-i mănui, au puteri adânci,
Căci iarba innăuntru-i are stânci.
Dar nu-i niciunu-atât de bun, încât
Să nu-l faci rău, când scopul e urât.
Virtuți conduse rău devin păcate,
Prin gest, ia și păcatul demnitate.
O floare ține 'n fragedu-i cotor
Venin, dar de dureri alinător ;
Dac'o miròși, simțirea se'nvioară ;
De-o guști, în sânge intră și omoară.
La luptă doi dușmâni în noi se ia' :—
E conștiința bună și cea rea.
Iar unde e cea rea învingătoare,
Al morții vierme roade or' ce floare.

Romeo.—Părinte, bună ziua.

Fratele Laurențiu.— Prea mărit

Să fie Domnul! Dar ce bun venit
Mă 'ntâmpină? Copile, văd te'nvinge,
Te chinue sălbaticul tău sânge,
De-ți lași atât devreme patul tău.
Bătrânu-i treaz, cu griji în pieptul său,
Și somnului, de grijă, nu-i priește.
Dar somnul de-aur se sălășluește
În tinerețea fragă, dând putere
De sânge sănătos și bună vrere.
Sositul tău îmi spune 'n gura mare,
Că smuls ai fost din pat de-o turburare.
Ori nu cumva (și cred c'am nimerit)
Azi noapte-al meu Romeo n'a dormit?

Romeo.— Da; dar ce dulce-mi petrecui trezial

Fratele L.—Ertat să fii! Ai fost la Rozalia.

Romeo.—La ea? O, nu, părinte prea cinstit:

Și grija și-al ei nume au perit!

Fratele L.—Bun, fiule! Dar unde-ai fost?

[vorbește!

Romeo.—Îți spun. Să mai întrebi o dată, te

[scutește.

Am fost la un vrășmaș la bal—și-așa

Rănit-m'a acolo cineva,

Dar îl răni și eu, și 'n bucurie,

Cătam în sfânta-ți slujbă doctorie.

Dar nu urăsc, cucernice amic,

Căci vreau ce vrea și dragu-mi inimic.

Fratele L.—Maisimplu fii și lasă'ntortochearea!

Confuz te spovedești, confuză-i și er-

[tarea.

Romeo.—Pe șleau! Iubesc din suflet și 'n

[secret

Pe-o mândră fată, a lui Capulet.

Ea mi dete inima la rândul ei,

Și sântem înțeleși cu bun temeiu.

Uniți fiind, suprema-ne unire

Cerșește doar a ta blagoslovire.

Dar cum și când și unde ne-am văzut,

Cum legământul noi ni l-am făcut —

Acestea 'n cale am să ți le spun,

Promite-mi doar că astăzi ne cununi.

Fratele L.— O Sanct Francisc! Ce nestator-

[nicie!

Uitași de tot pe draga-ți Rozaliel

În ochi stă doar iubirea cea lumească:

În suflet ea nu poate să răsbească.

O Sanct Francisc! Și câtă sărătură

Îți curse 'n doru-ți aprig pe figură!

Ce val de apă-a curs, s'a risipit,

Pentr'un amor sdrobit și biruit.

Oftările ți și azi plutesc spre soare,

Suspinu-ți în urechi și azi mă doare

Pe-obrazu-ți urme stau și azi — năluce,
Căci lacrimi vechi nu vor să se usuce.
De-ai fost atunci tu însuți, tu și — a-

[morul,

Doar pentru Rozalia-ai fost, și tu și
[dorul, —

Și-acum atâta de schimbat! Să-ți spun:
Femeia cade, căci nu-e omul bun.

Romeo — De Rozalia m ai certat cât patru.

Fratele L. — Nu c'o iubești, ci că ești
[idolatriu.

Romeo. — Să 'ngrop iubirea mi, tu m'ai sfătuit

Fratele L. — Nu 'n groapa, unde pe alta ai
[găsit.

Romeo. — Nu mă certa! Cea care azi mi-e
[soare

Amor dă pentru-amor și foc pentru
[nfocare ;

Nu ca cealaltă.

Fratele Laurențiu. — Ea eră prea fină :

N'avea iubirea 'n piept, ci 'n căpățână.

Dar haide, tânăr flutur, împreună

Am un temei să ți fiu cu voe bună.

Poate-o sfârși a voastră fericire,

A neamurilor voastre învrăjbire.

Es

SCENA IV

O stradă

Intră BENVOLIO și MERCUTIO

Mercutio.—Dar unde dracu' s'a vârat Romeo?

Ori nu s'a 'ntors azi noapte-acasă?

Benvolio.—La el acasă, nu; îmi spuse sluga.

Mercutio.—Da; inima de piatră-a Rozaliei

Va face, din bun sdravăn, un nebun.

Benvolio.—Tybalt, ce-i neam cu Capuleto,

Trimesu-i-a acasă o scrisoare.

Mercutio.—Pre legea mea, de nu i-o provocare!

Benvolio.—O să-i răspundă Romeo.

Mercutio.—Dacă știi să scrii, la o scrisoare

poate fitecine să răspundă.

Benvolio.—Cred că o să-l facă pe adresant

să simtă, că și el are sgândăriciu,

când îl sgândărește cineva.

Mercutio.—Ah! Bietul Romeo, îl și văd mort—

găurit de ochii negri ai unei dalbe fe-

țișcane: lovit în ureche — de-un cân-

tecel de dragoste; cu discul inimii

spart drept în două de săgeata mi-

cului arcaș orb... Să fie el omul care

să se măsoare cu Tybalt?

Benvolio.—Dar ce grozăvie mare e Tybalt?

Mercutio.—Dè! una-ți spun — că nu e un

cavaler de mucava... Hei, e un straș-

nic cavaler de ceremonie al onoarei. Cum ai cânta de bine dumneata un cântec, așa se luptă și el: ține măsura, tactul și tonul. Profită de-o pauză cât un suspin, și ți-a și vârât-o 'n piept. Iți măce-lărește un nasture de mătase, fără greș. E-un duelgiu! E-un duelgiu! Un cavaler de clasa 'ntâia, un maestru de afaceri de mâna 'ntâi și-a doua. Ah ce „pasă“ divină! Ah, *punto reverso*, ah, „tușeul“!

Benvolio.—Ce-i aia?

Mercutio.—Dracu' să-i ia pe descreerații-ăștia cu zezeeri, zorzoane și afecțiuni care întorc pe dos accentele: „Isuse Cristoase, ce lamă extraordinară, ce om arhidelicat, ce curtezană ultradelicioasă!“ Ba nu zău, nu-i un lucru de plâns, bunicule, că ne bântue muștele astea streine, palavragiii-ăștia la modă, „bonjuriștii“-ăștia cu pantalonii de țipă pe picior, de nici nu pot să se așeze pe o bancă mai veche. Oh! *mon bon*, oh! *mon... boilor*.

Benvolio.—Uite pe Romeo! Uite-l vine.

Mercutio.—Făr' de aripioare, ca o scumbie uscată. O carne, carne, cum te-ai pisificat! Acum e din cap până'n pi-

cioare un sonet de Petrarca. Laura, pe lângă dama lui, eră curată rîndășoaică. Da vezi, avea un mai îndemănat ec amorez ca s'o cînte. Didona nu era decît o vacă, Cleopatra, o cioropină, Elena și Hero niște târături și niște târfe, Tisbe, un ochiu albastru cu vino 'ncoa, ori chiar nimica toată!

Intră ROMEO

Mercutio.—Signor Romeo, *bonjour!* Poftim o salutare franțuzească pentru franțuzești i d tale nădrăgei. Frumușel ne trăseși pe sfoară azi noapte.

Romeo.—Bună dimineața la amîndoi! Cum v'am tras pe sfoară?

Mercutio.—Ai șters-o; ai șters-o—nu 'nțelegi?

Romeo.—Iartă-mă, dragă *Mercutio* Aveam ceva important de pus la cale; și, într'un caz ca ăsta, îți îngădui măcar o dată ca să siluești politețea.

Mercutio.—Asta-i tocmai cum ai zice: „un caz ca ăsta cere numai decît să te 'ndoi de genuchi“.

Romeo.—Firește, ca să te arăți politicoș.

Mercutio.—Ai nemerit-o, cum nu se poate mai bine.

Romeo.—Cu o foarte politicoasă lămurire.

Mercutio.—Firește, dacă eu sânt însăși rozeta politeței.

Romeo.—Zici rozetă, și'ntelegi floare.

Mercutio.—Intocmai.

Romeo.—In cazul ăsta, pantofii mei de lac sânt foarte înfloriți.

Mercutio.—Ai întors-o bine. Acù du mai de parte gluma, până ți s'or tocì pantofii, așa încât, când singurele tălpi ale perechii ăștia s'or învechi, gluma să rămână nouă și fără pereche.

Romeo.—O ce glumă cu talpa subțire, nouă și fără pereche, fiindcă n'are pereche de proastă ce e.

Mercutio.—Vezi de ne despărțește, Benvolio : mi s'a înnomolit tot spiritul.

Romeo.—Gârbaciu și pinteni, gârbaciu și pinteni ! Altminteri. strig că l am dat gata.

Mercutio.—Ba zău, dacă-i vorba ca spiritul să se ia la întrecere ca la „gâsca sălbatică“, eu mă dau în lături ! Căci sânt sigur : e mai multă sălbăticie într'unul din simțurile tale, cât în toate cinci ale mele ; ce, nu cumva, în întrecerea aceasta de spirit, m'ai luat drept gâscă ?

Romeo.—Dacă nu te am luat nici măcar

drept găscă, atunci nu te-am luat drept nimic.

Mercutio.—Pentru gluma asta o să te mușc de ureche.

Romeo.—Gâsculiță dragă, nu mușca.

Mercutio.—Spiritul tău are un gust prea pișcător; e un sos ce ustură prea mult.

Romeo.—Oare o marmeladă de mere acre nu-i sosul cel mai potrivit pentru-o găscă fadă?

Mercutio.—Bre, ce mai spirit de piele de căprioară. Te strânge la început de un deget, și-apoi se lungește de-un cot.

Romeo.—Am să te strâng de vorba-asta lungă, care, pusă lângă găscă, arată că 'n lungiș și curmeziș, ești doar o găscă mare.

Mercutio.—Ei tot mai bine e-așa, decât să tot chelălăești de amor. Acum da, mai vii de-acasă, și vorbești ca oamenii. Iată-te iar Romeo. Acum ești și prin artă ceea ce ești prin fire. Căci palavragioaica-asta de dragoste e ca o nătângă care se întinde când ici, când dincolo, scoțându-și limba și căutând un ungher unde să-și facă cheful.

Benvolio.—Pân' aci! Pân' aci!

Mercutio.—Vrei să-mi întrerup descrierea

tocmai la partea cea mai interesantă.
Benvolio.—Fiindcă altfel ai fi făcut-o prea lungă.

Mercutio.—Te'nșeli grozav: aș fi făcut-o scurtă, fiindcă ajunsesem tocmai la partea cea mai simțitoare a poveștei și mai departe nu vream să mă întinz.

Romeo.—Ah, iată un minunat alaiu !

Intră DOICA și PETRE

Mercutio.—O navă, o navă.

Benvolio.—Două : o cămașă și o fustă.

Doica.—Petre

Petre.—Poftim !

Doica.—Dă-mi ivantaiul, Petre !

Mercutio.—Dragă Petre, ca să-și acopere obrăjorul, că tot evantaiul e mai frumos.

Doica.—Diminocioară bună, domnilor.

Mercutio.—Nopticică bună, cuconiță.

Doica.—De ce noapte bună ?

Mercutio.—Nici mai mult nici mai puțin, pentru că degetul ceasornicului și'ndreaptă unghia drept spre miazăzi.

Doica.—De capu-ți ! Dar ce om mai ești d-ta ?

Mercutio.—Un om, coconiță, pe care Dumnezeu l-a făcut să-și facă singur de cap.

Doica.—Zău, bine ziseși „să-și facă singur de cap“, par'că așa a zis... Domnilor, n'ar putea niciunul dintre dumneavoastră să-mi spună unde să gădesc pe tânărul Romeo?

Romeo.—Pot să-ți spun eu. Inșă tânărul Romeo, când îl veți găsi, o să fie mai bătrân decât când ați plecat după dânsul. Sânt cel mai tânăr cu numele acesta, fiindcă altul mai prost nu s'a găsit.

Doica.—Bine ziseși.

Mercutio.—Da, ăl mai prost e ăl mai bun. Bine ai adus-o, prelegea mea, bine, bine.

Doica.—Dacă dv. sânteți, doresc să vă spun în taină ceva.

Benvolio.—Să știi că are să-l incurce cu un rendez-vous.

Mercutio.—E-o codoașcă, e-o codoașcă, e-o codoașcă. Huideo!

Romeo.—Dar ce ai mirosit tu?

Mercutio.—De sigur că nū vr'un epure, afară doar de n'ō fi vr'un *paté* de epure care, până să nu fie mâncat tot, s'a mucezit.

Cântă

Epure bătrân cu barbă,
Epure bătrân cu barbă,

Este 'n post mâncare bună ;
Dar un epure cu barbă
Birue o sută de-oameni,
De-i cu barba mucedă.

Romeo, vii acasă? Mâncăm astăzi la voi.

Romeo.—Viu după voi.

Mercutio.—Adio, bătrână doamnă!

Cântând

„Doamnă, doamnă, doamnă!“

MERCUTIO și BENVOLIO pleacă

Doica.—Carnaxi, adio! Vă rog, domnule, cine-i obraznicu-ăla de negustor cu prăvălia așa de încărcată de prostii?

Romeo.—E un cavaler, cocoană dragă, căruia îi place să s'audă vorbind singur, și care într'un minut vorbește mai mult decât poate asculta într'o.. lună...!

Doica.—De o 'ncerca să bârfească ceva de mine, o să-și găsească bacăul,—chiar de-o fi mai colțat decât e el și ori câți alți sgârie-brânză ca el. Și, de nu și o găsi-o cu mine, o să și-o găsească cu cine știu eu. Auzi, puchinosul! Eu nu sânt d'alea de care crede el, și n'am băgat cu el în plug... Și tu stai

și rabzi cum fitece desmetic se leagă de mine cum îi place!

Petre.—Dar n'am văzut că v'a batjocorit ni-
meni; altminteri mi-aș fi tras numai-
decât arma din teacă. De asta fiți si-
gură. Doar știu să dau ca ori și care
altul, când cearta e cinstită și drep-
tatea e de partea mea.

Doica.—Păi, Dumnezeu știe, mi-am făcut a-
tâta sânge rău, că tremur toată. Fiți
bun, domnule, o vorbă! Și, cum vă
spuneam. Domnișoara mea mi-a po-
runcit să vă caut. Ce mi-a poruncit să
vă spun, o țin în gușă. Dar mai întâi
să am ertare să vă spun că, dacă cum-
va ați vrea s'o duceți, cum se zice, în
„raiul nebunilor“, asta n'ar fi un lucru
cum se cade, pentrucă, cum se zice,
dama e crudică; și așa, dacă cu ea
umblați cu minciuna, asta ar fi un lucru
prost față de-o damă, și o treabă care
n'ar fi bună deloc.

Romeo.—Doică, du multe'nchinăciuni doam-
nei tale și domniței... și-ți jur..

Doica.—Bun suflet. Da, zău, am să i spun.
Doamne, Doamne, să vezi ce bine o
să-i pară!

Romeo.—Și ce-ai să-i spui, doică? Nici nu m'ascuți.

Doica.—Am să-i spun, domnule, că-i jurați; lucru care, dacă-l înțeleg bine, e-o făgăduință de cavaler!

Romeo.—Și să-i mai spui să afle vre un [mijloc

Să vină după-amiază la spovedit
La Fratele Laurențiu, în chilie:
O să se spovedească și cunună.
Poftim pentru-osteneală!

Doica.— Nu, vă rog,
Nicio pară.

Romeo.— Ci ia, îți spun! Se cade.

Doica.—Azi după-amiază? Bine, o să vie.

Romeo.—Acum, așteaptă 'n dosul mânăstirii.
O să-ți aducă 'ndată sluga mea
O scară de frânghie pentru mine.
Pe ea mă voiu sui la noapte 'n taină
Spre culmea fericirii. Acum, cu bine!
Fii credincioasă: te voi răsplăti.
Cu bine! Și stăpânii, 'nchinăciune!

Doica.—Vă aibă Domnu 'n pază!.. Incă una!

Romeo.—Ai să-mi mai spui ceva, doicuță
dragă?

Doica.—Da'-și ține gura sluga d-voastră?
Știi vorba: doi țin taina fără al treilea.

Romeo.—N'ai grijă!-A lui credința-i de oțel.

Doica.—Bine, domnișorul. Stăpâna mea e cea mai drăguță domnișoară. Doamne, Dumnezeule, ce guralivă mai eră când eră mititică!.. O! dar știi că e'n oraș unul Paris care tare-ar vrea să pună laba pe ea. Dar, drăguța de ea, ori se uită la o broască râioasă, — dar știi, la o adevărată broască râioasă, — ori la el, — tot una. O necăjesc eu câteodată și-i zic că Paris i s'ar potrivi de minune. Dar, când îi amintesc d'asta, vă spun, se face albă-albă ca varul ăl mai alb din lume. Ori nu 'ncepe Rosmarin și Romeo tot cu o literă?

Romeo.—Da, doică; dar ce vrei să zici cu asta? Firește, amândouă încep cu „r“.

Doica.—Râzi de mine. Asta e un nume de câine. „R“ se zice numai la.. Nu, știu că 'ncep cu altă literă, și ea are atâtea zicale și potriveli de astea cu dumneavoastră, că ți-ar râde inima, când ai auzi-o.

Romeo.—Spune multe 'nchinăciuni d-șoarei.

Doica.—Mai încape vorță! Mii și mii! —
Petre!

Petre.—Poftim!

Doica.—Na ivantaiul și treci 'nainte.

SCENA V

Grădina lui CAPULETO

Intră JULIETA

Julieta.— Când am trimis-o sta să bată nouă :
O jumătate de-oră-i trebuia.
Dar poate nu-l va întâlni. Ah ! nu —
E-o damblagioaică. Mesager de-amor
E bun doar gândul care-aleargă, zeci
De ori mai repede ca razele,
Când fugăresc, de peste dealuri, umbra.
De-aceea carul dragostei e tras
De porumbei cu aripe ușoare ;
Iar Cupidon, ce-i repede ca vântul,
E 'naripat. Acuma soarele
E 'n culmea cea mai 'naltă-a căii sale ;
La nouă am trimis-o, și-i amiază —
Trei ceasuri sânt, și totuși nu s'a 'ntors.
O de-ar avea simțire, sânge tânăr,
Ca mingea ar sbura de repede :
I ar duce vorba mea într'o clipită,
Și 'ntr'o clipită mie, vorba lui.
La treabă par'că-s morți, bătrânii ăștia!
Greoi, înceți și negri ca pământul.

Intră DOICA și PETRE.

O Doamne, vine. Dulce-dulce doică,

Ce-mi spui ? L-ai întâlnit ? — Să plece
[Petre !

Doica. — Hai, du-te, eși afară, Petre !

Julieta. — Ei, dragă, bună doiculiță ! Doamne,
De ce ești tristă ? Dacă-i tristă vestea,
Tu dă-mi o veselă ! De sună bine,
Vezi nu-i strica, cu mutra-ți acrå, tonul.

Doica. — Sânt obosită. Lasă-mă nișel !

Ah ! cum m'am dăhulat. Și ce mai cale
A trebuit să bat !

Julieta. — Eu viața-ți dau,
Dă-mi numai vestea-acum, numaidecât.
Haidi, vin', te rog, vorbește, dulce doică !

Doica. — Isuse ! Bre, ce grabă ! Așteapt'-o
[clipă !

Nu vezi că nu-mi pot trage sufletul ?

Julieta. — Cum zici că nu-ți poți trage sufletul,
Când poți să-mi spui că nū poți să
[ți-l tragi ?

Pretextul amânării ți-ia mai mult
Decât răspunsul tău ce 'ntârziază.

Răspunde : bună-i vestea ori e rea ?

Atâta doar ; pe urm'-aștept cât vrei.

Hai, mulțumește-mă : e rău ori bine ?

Doica. — Așa ! Strașnic bărbat ți ai mai ales
și tu ! Bine te-ai mai priceput să ți-l
alegi ! Numai Romeo ăsta îți mai tre-
buia ! Nu zic, e frumușel la față, —

cum sunt și ălalți; dar are niște țurloae! De mâini, de picioare, de talie, nu știu ce să spun; dar nu seamănă cu ale nimănui. Ei, nu e nu, cine știe ce floare-a complezanței, dar m'aș prinde că e blând ca un mielușel. Noroc bun, fetița mea, și s'ai frică de bunul Dumnezeu. Dar cum stăm cu dejunul?

Julieta.—Nu, nu; dar toate astea le știam; Ce-a zis de cununie, vreau să știu.

Doica.—Ah, cum mă doare capul! Ah, ce
[cap!

Svâcnește par'că-ar sta să crape'n două.
Ah! și spinarea, 'n partea asta, ah!
Spinarea! ah, spinarea! 'N baftă fie-ți!
Că m'ai făcut s'alerg încoa și 'ncolo,
Să mor nu altceva.

Julieta.— Imi pare rău
Că nu ți-e bine! Dulcea, dulcea mea
Doicuță, spune-mi: dragul meu ce zice?

Doica.—Drăguțul tău vorbește ca un om
De treabă, complezant, prietenos,
Frumos, și—chezășie pun—cinstit.
Dar unde-i mămița?

Julieta.— Unde-i mama?
E 'n casă, und' să fie? Dar ciudat
Răspunzi: „Drăguțul tău vorbește ca

Un om, dar unde-i mămița“ ?

Doica.—

Maica

Lui Dumnezeu, dar foc mai ești ! Poftim,
Cu plastur de-ăsta mi-oblojești ciolanele !

Dar altădată, vezi și du-te singură !

Julieta.—O ce necaz ! Ce zice ? Te rog,
[spune !

Doica.—Ai voe să mergi azi la spovedit ?

Julieta.—Am.

Doica.— Vezi de mergi atunci azi la chilia

Părintelui Laurențiu. Un bărbat

Așteaptă-acolo, să te facă damă.

Na, i se sue sângele 'n obraz !

Dar, dacă' i auzi ce-am să mai spun,

Te faci jărat. Du-te la chilie.

Eu trebui să mă duc să cat o scară,

Pe care dragul tău o să se urce,

Cum s'o 'nnopta, la cuibul tău de sus.

Sânt dobitoc ce sarcini port, eu buna,

Dar ai să porți și tu la noapte una...

Eu merg la masă, tu la spovedire.

Julieta.—Adio, doică, merg la fericire.

SCENA VI

Chilia Fratelui Laurențiu

Intră FRATELE LAURENȚIU și ROMEO

Părintele L.—Zimbească ceru-acestei legături

Și nu ne certe mâine cu necazuri.

Romeo.—Amin, amin! Dar vină și necazul!
El nu va 'ntrece marea bucurie
Ce clipa cea fugarnică mi-o dă,
Când „ea“-i de față! Leagă-a noastre
[mâini

Prin binēcuvântări! In urmă, moartea,
Stingând amorul, facă ce-o voi, —
Destul că Julieta e a mea.

Fratele L.—Un așa crunt amor, ia crunt
[sfârșit

Și moare 'n fumul său și se consumă
Ca pulberea și focu 'ntr'un sărut.
Mult dulcele al mierii 'ngrețosează,
Și gustului îi ia orice plăcere.
Iubind cu cumpăt, vei iubi mereu;
Ori leneș ori grăbit, ajungi tot greu.

Intră JULIETA

Dar vine domnișoara. Vezi,
Picioru-i cel ușor n'atinge piatra —
Inamoratu-ar merge făr' să cază
Pe firul de păianjen ce se joacă
In veselul văzduh al verii, — așa
E de ușoară vanitatea.

Julieta.— Buna seara,

Cucernice părinte!

Fratele Laurențiu.— Iar Romeo

Îți mulțumește pentru amândoi.

Julieta.—Și noi doi—lui; altfel nu l-am plăti.

Romeo.—Ah! Julieta, dacă bucuria-ți

E-atât de mare ca a mea, și dacă

Ai o și mai mare artă decât mine

S'o zugrăvești, — îmbălsămează

Cu-a ta suflare aerul din jur,

Și muzica bogată-a vorbei tale

Să plăsmuiască chipul fericirii,

Pe care 'n astă scumpă întâlnire

În sufletele noastre o simțim.

Julieta.—Simțirea mai bogată decât vorba

E mândră de-al său preț, nu de podoabă;

Doar cerșetorii știu ce-avere au ;

Amoru-mi credincios s'a ridicat

Așa de sus, — că nici o prețuire

Nu-i poate număra comorile.

Fratele L.—Veniți, veniți cu mine și să is-

[prăvim.

Pân' ce biserica nu v'a unit,

Nu pot răbda ca să rămâneți singuri !

(Es)

ACTUL III

SCENA I

O piață publică

Intră MERCUTIO, BENVOLIO, un PAJ, SERVITORI

Benvolio.—Te rog amice, haide-acum acasă.
E cald, și Capuleții sânt pe stradă.
De ne 'ntâlnim, de sigur va fi ceartă,
Căci arșița turbează sângele.

Mercutio.—Tu ești un om care, cum a călcat pragul la un han, își pune mai întâi sabia pe masă și strigă: „Să dea Dumnezeu să n'am nevoie de tine“; și, când i se urcă la cap al doilea pahar, scoate sabia la chelner, făr' de nicio pricină.

Benvolio.—Așa sânt eu?

Mercutio.—Haide, haide — tu cu felul tău te-aprinzi la mânie mai grozav decât

oricare altul în Italia, și ești tot așa ușor de ațâțat spre mânie, pe cât ești mânios că ești ațâțat.

Benvolio.—Și mai ce?

Mercutio.—Ei, dacă-ar mai fi unul ca tine, n'ar mai rămâne niciunul din doi, fiindcă unul ar ucide pe celălalt. Tu ești în stare să te cerți cu unul care o avea în barba lui un păr mai mult ori mai puțin decât tine. Ești în stare să cauți ceartă unuia, care sparge nuci, numai pentrucă tu ai ochii ca nuca: ce fel de ochiu, de nu un așa ochiu ar mai găsi o așa sămânță de ceartă? Ți-e capul plin de gălceavă, cum e plin oul de gălbenuș, și totuși pentru gălcevile tale capul ți s'a spart de s'a făcut gălbenuș. La unul i-ai sărit în cap, pentrucă-a strănutat și ți-a deșteptat câinele ce dormea lungit la soare. Și nu te ciorovăiși c'un croitor pentrucă-și îmbrăcase un pieptar nou, fără să mai aștepte sărbătorile Paștelor? Și cu altul, pentrucă pusese, la pantofi noi, șiretuți vechi? Și mai îmi bați capul cu predica ta despre gălceavă?

Benvolio.—Dacă mi-ar sări țandăra așa de repede ca ție, nimeni, nici pentru un

ceas și un sfert, n'ar face asigurare pe
capul meu.

Mercutio.—Pe capul tău? De capu-ți!

Intră TYBALT și alții

Benvolio.—Pe țeasta mea, vin Capuleții 'n-
coace.

Mercutio.—Pe talpa mea, puțin îmi pasă mie!

Tybalt.—Voi stați pe-aproape; am să le
[vorbesc.

Bonjur la domni. O vorbă doar cu unul.

Mercutio.—O vorbă doar, și doar cu unul?

Mai adaogă ceva: o vorbă și-o lo-
vitură.

Tybalt.—Pentru asta sânt totdeauna gata,
numai să-mi dați prilej.

Mercutio.—N'ați putea să vă luați prilejul
fără să vi-l mai dăm?

Tybalt.—*Mercutio*, tu bați în struna lui *Romeo*.

Mercutio.—Bat în strună? Nu cumva ne iei
drept muzicanți? Vezi să nu auzi decât
disonanțe! Poftim arcușul! Să vezi cum
știe să te 'nvețe dansul. *Aida-dè!*?
Bat în strună, ai?

Benvolio.—Acî vorbim în piață publică;
Să căutăm un loc mai la o parte.
Ori gâlceviți-vă cu sânge rece,

Ori să plecăm. Aci toți cască la noi
[gura.

Mercutio.—Poporul are gură, ca să casce —
Deci, casce! Eu nu mă mișc de-acî
[nici mort.

Intră ROMEO

Tybalt. — Mergi, domnule, în pace : iată-mi
[omul!

Mercutio.—Să mă și spânzuri — nu-i al du-
[mitale.

Dar, dacă îl provoci și te-o urmă,
Firește :-așa e omul dumitale.

Tybalt.—Romeo, ura ce ți-o port nu poate
Să-ți spue alt cuvânt : „ești ticălos!”

Romeo.—Tybalt, o pricină, ce mă silește
Să te iubesc, înmoae mult mânia
Ce unui astfel de cuvânt s'ar cuveni.
Eu nu sânt ticălos. Adio, deci!
Văd bine : tu nu mă cunoști de loc.

Tybalt.—Băete, cu atât nu poți scuză
Ocara ce-mi făcuși : întoarce-te
Și trage.

Romeo.— Jur că nu te-am ocărât.
Mi-ești drag mai mult decât poți bănuî ;
Și vei afla curând de ce mi-ești drag.
Deci, scumpe Capuleto, — căci mi-e

[scump
Ast nume ca și-al meu—fii mulțumit.
Mercutio.—Molâe, rușinoasă 'ngenuchere!—
Biruator să fie 'nfumuratul ?

(Trage sabia)

Hei, hei, Tybalt, aicea, șoricare !
Tybalt.—Și ce vrei dela mine ?

Mercutio.—Nimic, cinstite rege al cotoilor,
decât unul din cele nouă suflete ale
matale ; iată ce vreau. Cât pentru cele-
lalte opt, o să le fac numai vânătai,
după cum ți-o fi purtarea. O să-ți
scoți, în sfârșit, de urechi, sabia din
teacă ? Scoate-o ; altminteri, până vei
scoate-o pe-a ta, o să mi-o ai pe-a mea
peste urechi.

Tybalt.—

Poftim !

(Trage sabia).

Romeo.—*Mercutio* dragă, bagă-ți spada 'n
[teacă !

Mercutio.—Hai, domnule, să-ți văd figurile !

Romeo.—*Benvolio*, trage-ți iute sabia

Și nu-i lăsa ca să se 'ncaere.

Rușine ! Ce scandal ! *Mercutio* !

Tybalt ! Doar știți că prințul a oprit

Duelurile-acestea în Verona.

(Tybalt și ai lui pleacă)

Mercutio.—Eu sânt rănit.

La dracu' neamurile voastre! Eu
M'am dus! Sânt dus! Și el, nevătămat?

Benvolio. - Cum, ești rănit ?

Mercutio.— Da, da, sânt sgâriat;
Dar e destul. Și pajul unde-i? Mergi,
Neghiobule și cat'un doctor!

(Pajul ese)

Romeo.—Ține-ți inima, amice; rana nu e mare.

Mercutio.—Nu, nu-i cât un puț de adâncă,
nici cât o ușă de biserică de largă;
dar e tocmai cât trebuie. Intreabă de
mine, și mâine ai să găsești un om
domolit. Îți garantez că, pentru tumea
asta, gluma e destul de pipărată. La
dracul neamurile voastre! Auzi un câine,
un șobolan, un șoarece, un cotoiu să
sgârie de moarte pe un om. Un țân-
dăros, un ticălos, un neghiob ce se
luptă după cartea de aritmetică! Ce
dracu'-ai căutat să te vâri între noi?
Pe sub brațul tău am fost rănit.

Romeo.—Am crezut că fac bine.

Mercutio.—Benvolio, du-mă până la o casă,—
Leșin. La dracul neamurile voastre!
Făcură hrană pentru viermi din mine!
Mă duc. Ba bine! Neamurile voastre!

(Benvolio și Mercutio es)

Romeo.—Din vina mea băiatu-acesta nobil,
Ce este rubedenie cu prințul
Și mi-e amic, a fost rănit de moarte.
Iar numele mi l-a pătat Tybalt,
Ce mi-este văr, cu groaznică insultă.
O dulce Julieta, ce plăpând
Vai! frumusețea ta m'a prefăcut.
Și cum mi-a înmuiat oțelul dur
Al bărbăției mele!

BENVOLIO se 'ntoarce

Benvolio.— O Romeo,
Romeo,—amicul nostru a murit.
Sbură spre cēruri nobilul său suflet,
Ce prea de timpuriu desprețui
Pământul!

Romeo.— Neagra soartă-a zilei de-astăzi
Cuprinde-va și alte, alte zile.
Azi a 'nceput: sfârșitul va fi mâine.

TYBALT se întoarce

Benvolio.— Sălbaticul Tybalt se 'ntoarce iarăş.
Romeo.— În viaţă, 'nvingător, — şi-amicu-mi
[mort.

Blândeţe cruţătoare, fugi spre ceruri,
Mânie cu-ochi de flacări, tu condu-mă !
la-ţi „ticălosul“ înapoi Tybalt,
Al lui Mercutio suflet sboară 'n jur
Şi-aşteaptă pe al tău să-l însoţească !
Ori tu, ori eu, ori amândoi deodată.

Tybalt.— Mucos netrebnic, tu i-ai fost to-
[varăş, —

Tu ai să-l însoţeşti.

Romeo.— Va hotări
Aceasta !

(Se luptă ; Tybalt cade)

Benvolio.— Fugi, Romeo, repede !
Vin oameni, şi Tybalt e mort. Nu sta
Aşa încremenit. De te vor prinde,
Vei fi, de prinţ, la moarte osândit.
Hai fugi ! Te du mai iute, pleacă !

Romeo.— Vai ! Sânt smintitul fericirii !

Benvolio.— Ce-ăştepti ?

(Romeo ese)

Intră CETĂŢENI şi alţii

Primul Cetățean. — Unde-i omorătorul lui
[Mercutio ?

Tybalt, omorătorul, unde este ?

Benvolio. — Vă-i de Tybalt ? Vedeti-l !

Primul Cetățean. — Domnule,
Veniți cu mine ! O spun în numele
Stăpânitorului : supune-te !

Intră PRINȚUL cu suita ; MONTECHIO, Conte de CAPULETO,
SOȚIILE lor și alte persoane.

Prințul. — Și unde-s ticălòșii ce 'ncepură
Iar certurile ?

Benvolio. — Principe, eu pot
Să spun cum s'a 'ntâmplat ciocnirea-
[aceasta

Fatală. Cel ce zace-acì, ucis
De tânărul Romeo, a răpus
Pe-a voastră rubedenie, Mercutio.

Contesa C. — Tybalt, nepotu-meu ! Băiatul
[frate'-meu !

Nefericită, vai ! priveliște !

Cum curge sângele-i cel scump ! O,
[prințe,

Plătește, de ești drept, al nostru sânge
Cu-acela-al lui Montechio. Ah, ne-
[poate !

Prințul. — Cine-a 'nceput, Benvolio, cearta-
[aceasta ?

Benvolio.—Tybalt, pe care l-a răpus Romeo.

Romeo i-a vorbit frumos ; i-a spus

Că pricina-i prea mică pentru-o luptă

Și că mânia voastră nu e glumă.

El spuse toate-acestea c'un ton dulce,

Cu ochiu modest și cu ținută blândă.

Aceasta nu putu 'mpăca mânia

Necumpătată-a lui Tybalt, ce, surd,

Iși avântă oțelul ascuțit

Spre pieptul îndrăsneț al lui Mercutio.

Mercutio, aprins și el, se 'ntoarce,

Și, spadă 'n spadă, luptă crâncen

Cu-o mână 'n contra recii morți, cu alta

ln contra lui Tybalt, pe care-l scapă

Indemânarea. Atunci Romeo 'ndată,

Le strigă cât ce poate : „Stați, prieteni !

Prieteni, despărțiți-vă !“ Și brațu-i

Agil, mai repede decât cuvântul,

Lé-apeacă armele fatale 'n jos

Și între ei se pune. Pe sub brațu-i,

O lovitură falsă-a lui Tybalt

Atinge viața bravului Mercutio.

Tybalt atuncea fuge, dar se 'ntoarce

Indată, înapoi, după Romeo.

Romeo-atunci se lasă răsbunării,

Cad fulger unu-asupra altuia,

Și, pân' să trag eu spada să-i despart,

Tybalt cutezătorul căzu mort ;

Romeo, cum văzù că-i mort, fugi :
Denu-i drept cum vorbesc, să mă ucideți.

Contesa C.—Acesta e o rudă-a lui Montechio:

Prieteșugu-l face ca să mintă.

Nu spune drept. In neagra 'ncăerare,
Vreo douăzeci luptară împreună
In contra unuia și-l omorâră.

Eu cer dreptate, prințe. Dă-mi-o dară :
Romeo-a omorât, și el să moară !

Prințul.—Romeo l-a ucis ; el—pe Mercutio :

Cum a ucis, i s'a plătit la fel.

Montechio.—Romeo n'a ucis pe ruda ta :

Mercutio prieten îi eră.

El a greșit că doar nu fuse laș,
Și, legiuit, ucise pe-ucigaș.

Prințul.—Și pentru-aceasta-a lui greșală eu,

Decid să părăsească statul meu.

A voastră ură și pe-ai mei atinge :

Prin cearta voastră curse și-al meu sânge.

De-aceea aspru vreau să ispășiți,

Și pierderea-mi de-apururi s'o simțiți.

Sânt surd, orice discurs e de prisos.

Nici plâns, nici rugi nu sânt de vreun

[folos.

Cruțați-le. Romeo e proscris.

De va fi prins aici, va fi ucis.

Luați pe morți și fiți ascultători !

Omorì, când ai ertat pe-omorători.

SCENA II

O odae în palatul lui Capuleto

Intră JULIETA

Julietta.—Sirepi cu 'nflăcăratele copite,
Ci scoborâți spre curțile lui Febus!
Un Faetòn v'ar izgoni spre-apus
Și repede-ar aduce noaptea 'n ceruri.
O lasă-ți neagra ta perdeà, o noapte,
Tu, preoteasa dragostei! Orbească
Orice priviri ce-ar rătăci încoace —
Și, nevăzut și fără bănuială,
Romeo să s'avânte 'n aste brațe!
Iubiților le-ajunge, 'n taina lor,
Lumina frumuseții, și iubirea
De-i oarbă, noaptea seamănă cu ea.
Vin, noapte lină și 'ngăduitoare;
Cinstită și cernită doamnă, vin
Și 'nvață-mă știința-acelui joc
In care orice floare-a fecioriei
Mizează ca să piardă, câștigând.
Cu neagra-ți mantie, ascunde-mi tu
Sălbaticul meu sânge din obraz,
Pân' ce sfiosu amor se'mbărbătează
Și toate-i par doar nevinovăție.
Vin noapte, vin Romeo, ziua nopții,
Căci tu vei odihni pe a nopții aripi
Ca proaspăta zăpadă pe un corb.

Vin lîlîndă, dragă noapte, vin și dă-mi
Pe-al meu Romeo; iară de-o perî,
Tu ia-mi l și mi-l tae în steluțe
Căci el atunci, atît va 'mpodobi
Obrazul cerului, că lumea 'ntreagă
Ar îndrăgi doar nopțile, și nimeni
N'ar mai slăvi nici soarele cel vesel.
Palat iubirii eu mi-am cumpărat,
Dar eu ah! încă nû-l am. Sânt vîndută,
Dar încă nu sânt dată.-Această zi
E lungă, lungă, ca, pentr'un copil
Nerăbdător, ajunul Paștelui,
Dorind ca să-și îmbrace-o haină nouă.

Intră DOICA cu o frînghie.

Dar vine doica să-mi aducă vești,
Și limba care cheamă doar pe nume
Pe-al meu Romeo, nu-i decît cerească..
Ce-i doică? Spune ce-i? Ce ai acolo?
Frînghia ce ți-a spus să iei Romeo?
Doica.—Da, da, frînghia.

(O aruncă jos)

Julieta. — Vai mie! Ce-i? De ce-ți frîngi
[mîinele?

Doica. — Să ne păzească Dumnezeu! E mort,
E mort, e mort! Sântem pierduți, fetiço!
O vai de ziua-aceasta! A murit,

S'a dus, a fost ucis !

Julieta.— Să fie cerul

Atâta de pismaș ?

Doica.— Romeo, da —

Nu cerul ! O, Romeo, cine-ar fi

Crezut una ca asta ? O Romeo !

Julieta.—Ești dracul de mă chinui tu așa ?

Doar iadul fierbe chinuri de acestea !

Ucisu-s'a Romeo singur, spune !

E mort ? Zi „da“ ; de nu, răspunde „nu“.

Un sunet scurt dă chin ori fericire.

Doica.—Eu i-am văzut cu ochii rana — eu,

Eu i-am văzut-o—Dumnezeu să-l erte—

În piept coleă, și trupu-i plin de sânge,

Săracul, sângerat și galben ; galben

Cum e leșia, tot stropit de sânge,

Un sânge închegat de tot,—de tot !

Când am văzut, am leșinat.

Julieta. — O rupe-te,

Sfăramă-te, o inimă ! Pierduși

Deodată tot, sărmană inimă !

Inchideți-vă ochi, nu mai priviți

De-acum spre libertate niciodată !

Prefă-te în pământ, scârbos pământ !

Sfârșește puls, și-aceeași raclă grea

Primească-mă pe mine cu Romeo.

Doica.—Tybalt, Tybalt, o, cel mai bun prieten

Ce-avui și eu! O complezant Tybalt,
Cinstite cavaler, cum mai trăii,
Ca să te văd răpus?

Julieta.— Dar ce furtuni
De pretutindeni suflă 'n jurul meu?
Romeo-i mort, și mort e și Tybalt?
Și văru-mi scump și prea iubit-mi soț?
Rășune-atunci trompeta judecății,
Căci, dacă ei s'au dus, ce mai există?

Doica.— Tybalt e mort; Romeo-i doar gonit.
Romeo-i surghiunit, căci l-a ucis.

Julieta.— Să fi ucis, o Doamne, mâna lui
Romeo pe Tybalt?

Doica.— Da, o făcù!
O vai de ziua de-astăzi,—a făcut-o.

Julieta.— O inimă de șarpe-ascunsă'n flori,
Ce smeu trăi 'ntr'o inimă-așa mândră?
Tiran frumos, Satană inger, corb
Cu fulgi de porumbel, miel furios
Ca lupii cei turbați, materie
Desprețuită 'n chipul cel mai sfânt,
Deplin protivnic a ceea ce tu pari,
Mișel cinstit, sfânt pròclet! O natură,
Au ce-ai avùt cu iadul, când suflași
In raiul muritor al unei cărni
Așa de dulci, — un suflet diavolesc?
Când a mai fost o carte păcătoasă
Legată-așa frumos? Cum poate-avea

Un astfel de palat — fățarnicia ?
Doica.— Intre bărbați credință nu mai e,
Căci toți-s călcători de jurământ,
Toți mincinoși, netrebnici, prefăcuți.
Dar und' mi-e sluga? Dă-mi nițel rachiu :
Mă 'mbătrânesc nevoia, jalea, frica.
Rușine lui Romeo !

Julieta.— Cadă-ți limba,
Să nu mai poți rosti așa dorințe !
El nu a fost născut pentru rușine :
S'ar rușina rușinea stând pe frunte i ;
Căci fruntea lui i-un tron pe care cinstea
Incoronată poate fi monarh
Al lumii 'ntregi. Ce ticăloasă,
Să pot vorbi așa de rău de dânsul !

Doica.— Pe cel ce văru-ți căsăpi, tu-l lauzi?

Julieta.— Vrei să vorbesc de rău pe soțul meu?
Sărmane soț, ce limbă să vorbească
Cu dragoste de tine-atunci când eu,
Soția ta de-un ceas, te-am sfâșiat ?
Dar, răule, de ce să-mi sângeri vărul ?
E drept, acest văr rău al meu a vrut
Să-mi nimicească soțul ! Haide, lacrimi
Fără de rost, întoarce-vă-ți la loc.
Durerii se cuvin ai voștri picuri,
Iar voi, greșit, îi dați azi bucuriei !
Viu, soțul ce Tybalt a vrut să-l piardă;

Și mort, Tybalt, ce vru să-mi piardă
soțul —

Ce fericire ! Atuncea, dece plânsu-mi?
Mai greu decât omorul lui Tybalt
E junghiu acelei vorbe ce m'a 'mpuns.
O de-aș putea să uit ! Dar peste min-
[te-mi

Voiu căuta s'apăs așa de greu,
Ca un păcat pe-un suflet criminal.
„E mort Tybalt, Romeo e gonit !“
Acest cuvânt „gonit“, el singur numai,
E tot una cu moartea-a mii Tybalți.
Destulă jale-i că a murit Tybalt.
De-am fi rămas cu ea ! Sau, dacă aspra
Ursită-ar mai fi vrut și altele,
De ce, vestind c'a fost ucis Tybalt,
N'a mai vestit și alte morți, de pildă,
A tatii ori a mamei, ori și chiar,
A amândoror moarte deodată ?
I-aș fi jelit atunci precum e datina.
Dar vorba că „Romeo e gonit“,
Ce-mi vine după moartea lui Tybalt,
Ea singură ucide tată, mamă,
Și pe Tybalt, Romeo, Julieta, —
In vorba-aceasta toți se nimicesc.
„Romeo e gonit“: nu-i cumpănă,
Nici capăt, nici hotare, nici măsură,
In fața morții-acestei vorbe.

Nu e cuvânt să fie 'n stare-a da
Un glas nenorocirii-acesteia.

Dar, doică, tata, mama, unde-or fi ?

Doica.—Pe trupul lui Tybalt suspină, plâng.

Ai vrea să-i vezi? Haidi, să te duc la
[dânșii.

Julieta.—Ci spele răni cu lacrămile lor ;
Eu mi le cruț pentr'un mai crâncen dor.
la sfoar'aceasta ! Sfoară prăpădită,

Și tu, ca mine, ești desamăgită.

Tu pentru 'ndrăgostire n'ai slujit,

Căci vai ! Romeo i-astăzi surghiunit.

Tu, treaptă nunții în zadar gătită, —

Eu, văduvă, ce mor doar logodită.

Vin, doică, haidi la patu-mi de mireasă,

Nu cu Romeo, ci cu moartea să-mi

[fac casă.

Doica.—Mergi în iatac. Mă duc după Romeo,

Să vină să te mângâe. Știu unde

E acum. Auzi ? Iți va veni la noapte :

L-aduc acum dela părintele.

Julieta.—Ah cată-l ! dă-i acest inel și spune-i

Să vină-acî, la ultimul adio !

SCENA III.

Chilia Fratelui Laurențiu

Intră LAURENȚIU și ROMEO

Fratele L.—Romeo, vin' ! Nefericite, vino !

S'a 'ndrăgostit durerea de-al tău suflet
Și cu ursita rea te-ai însoțit.

Romeo.—Ce vești, părinte? Prințul ce-a decis?
Și ce necaz, ce încă mi-e strein,
Sē năpustește-asupră-mi ?

Fratele L.— Drag copil,
Acești tovarăși n'au să-ți dee pace.
Ascultă vești din partea Prințului.

Romeo.—Din parte-i tu mi-aduci pedeapsa
[morții.

Fratele L.—Din gură i-a căzut mai blândă
[vorbă:

Nu moartea, ci surghiunul ți-e pedeapsa.

Romeo. — Exilul ? Ah, fii milostiv ! Zi
[„moartea !“

Exilul poartă 'n ochi mai multă spaimă,
Ca moartea ! Ah, să nu mai zici exilul !

Fratele L.—Ești numai din Verona isgonit.
Fii calm, căci lumea lungă e și largă.

Romeo.—Afară din Verona nu e lume ;
Ci este numai chinul, numai iadul.
Gonit de-acî, sânt isgonit din lume,
Și-a fi gonit din lume e-a muri.
Exilu-i doar alt nume pentru „moarte“.
Spunând că moartea e exilul, tu-mi tai
[capul

Cu o secure-aeriană, și surâzi
La astă ucigașă lovitură.

Fratele L.—Păcat de moarte! Grosolană
Ingratitudine! Căci culpa ta
Atrage, după legea noastră, moartea.
Ținându-ți parte, bunul Prinț pres-
[chimbă

Pedeapsa morții negre în surghiun.

E-o grație — de ce n'o recunoști?

Romeo. — Nu-i grație, ci i chin, căci cerul
[meu

E unde-i Julieta. Ah, un câine,

O mătă,-un ticălos de șoarece,

Trăesc aci, în cer, s'o vadă —

Romeo, nu. O muscă păcătoasă,

E mai cu vază, mai cu vrednicie,

E mai cu trecere decât Romeo.

Pe albul mândru-al mâinii Julietei

Ea poate sta. De mierea ei cerească,

Ea poate să se 'nbețe de pe buza-i

Ce 'n nevinovăția-i de vestală

Roșește 'ntr'una ca și când

Un sărutat al lor ar fi păcat —

Romeo însă nu: e isgonit.

Ea-i partea unor goange;-a mea e fuga;

Au libertatea ele, eu isgoana —

Și tot mai zici că nu-i surghiunul —

[moartea?

N'ai strâns venin, n'ai ascuțit pumnal,

N'ai alt mijlòc de moarte rușinoasă,

Decât acest „exil”—ca să mă pierzi ?
Exil! Călugărule, păcătòșii
O țipă astă vorbă 'n iad cu urlete!
Om sfânt ce ești, duhovnic care ești,
Cuminte-amic, cum ai cruzimea oare
Să-mi macini cu-astă vorbă sufletul ?

Fratele L.—Copil neghiob, ascultă un cuvânt!

Romeo.—Ah, iarăși de exil vrei să-mi vor-
[bești !

Fratele L.—Voesc să-ți dau o armă 'n
[contra lui.

Filosofia, bălsam în amaruri,
E-o dulce mângâere în exil.

Romeo.—Și iar „exil“ ! La draci, filosofia !

De nu-mi zidește-acum o Julietă,
De nu strămută 'ndată un oraș,
De nu ridică-osânda unui Prinț,
E-un fleac, e un nimic, și nu-mi vorbi !

Fratele L.—Văd bine-acum : nebunii n'au
[urechi !

Romeo.—Cum s'aibă, când cuminții nu au
[ochi ?

Fratele L.—Dă-mi voe 'n cazul tău să-mi
[spun cuvântul.

Romeo.—De ceeace nu simți, nu poți vorbi.
De-ai fi ca mine tânăr ; de-ai avea
Pe Julieta dragă ; dac'ai fi
De-abia de-un ceas căsătorit cu dânsa ;

De-ai fi tu ucigaşul lui Tybalt;
De-ai fi aprins de dor, gonit ca mine—
Tu ai avea tot dreptul să vorbeşti;
Tu ai putea să-ţi smulgi ca mine părul,
Să te arunci ca mine pe pământ,
Şi groapa-ţi viitoare să-ţi măsoari!

(Bate afară)

Fratele L.—Scoal'! Bate cineva! Ascunde-te,
Romeo, dragul meu!

Romeo.— Dac'aburirea
Suspinelor din pieptu-mi, ca un nor,
De ochii pânditori nu mă ascunde, —
Să nu m'ascunzi!

(Bate iarăşi)

Fratele Laurenţiu. — Auzi cum bate! — Cine-i?
Ridică-te Romeo! — Au să te prindă. —
Aşteapt' o clipă! — Scoal'.

(Bate a treia oară)

Mergi în biurou! — Acum! — O Doamne!
[Doamne!

Dar ce 'ncăpăţânare! — Vin acum!
Ce băţi așa? Cin' te-a trimis? Ce vrei?

Doica — Lăsaţi-mă să intru şi vă spun!
Eu vin din partea doamnei Julieta.

Fratele L.—Atunci bine-ai venit!

Intră DOICA

Doica.—Cinstit părinte, spune-mi prea cinstite,
Und' se găsește domnul doamnei mele?
Unde-i Romeo?

Fratele Laurențiu.— Uite-l jos: e beat
De propriile-i lacrimi.

Doica.— E taman
Stăpână-mea; taman ca ea e, zău.

Fratele L.—O, dragoste de plâns, de plâns
[unire!

Doica.—Tot astfel stă și ea trântită jos;
Suspină 'n plâns și plânge suspinând.
Scoal'! Scoal'! Doar ești bărbat! Ri-
[dică-te,
De dragul, de hatârul Julietei.
Scoal'! Țin'-te drept! Ce-i astă des-
[nădejde?

Romeo.—Ah, doică!

Doica.— Ah, stăpâne! Ah, stăpâne!
Sfârșitul a or'ce doar moartea este!

Romeo.—Vorbești de Julieta? Ea ce face?
N'a spus că sânt un învechit în rele,
Un asasin care, c'un sânge al ei,
Pătaiu copilăria bucuriei?
Și unde e? Ce face ea? Ce zice
De rupta legătură-abia legată?

Doica.—Ah! domnule, nu zice nicio vorbă,
Tot plânge, plânge și pe pat s'asvârle,
Apoi tresare, strigă pe Tybalt,
Pe urmă pe Romeo, și iar cade.

Romeo.—Ca și când numele-ăsta, asvârlit
Din armă ucigașă în potrivă-i,
Ar omorî-o, cum pe vărul ei,
Nefericitu-mi braț îl omorî.
O spune-mi, spune-mi tu, o frate,
In ce stricată parte, pe-acest nume
Anatomia mea îl găzduște?
Să-mi spui, urâtul loc să-l nimicesc.

(Iși trage sabia)

Fratele L. — Jos mâna-ți desperată! Ești
[bărbat?

După figură, da; dar, după lacrimi,
Femea ești, iar după fapte-arăți
Sălbăticia furiei nebune
A unei fiare! Ești o femeie
Degenerată 'n formă de bărbat,
Ori fiară prefăcută 'n amândouă.
Stau mărmurit. Pe haina mea,
Credeam că ți-e mai bună stofa minții.
Ucis-ai pe Tybalt? Vrei și tu moartea?
Vrei să ucizi, prin ură 'n contra ta,
Soția-ți ce trăește doar prin tine?
Insulți tu naștere, pământ și cer?

— CLUJ —

De ce? Căci naștere, pământ și cer
Sânt toate trei în tine, spre-a le pierde?
Ih! ih! îți necinstești și frumusețe,
Și dragoste, și spirit. Cămătar —
Ai toate din prisos, dar tu nu dai
Nimic, nimic, căci nu vrei să te-ajuti
De-amor, de frumusețe și de spirit.
Căci frumusețea ta-i doar semn pe ceară,
Ce nu arată forța unui om;
Și dragostea ce juri e-^o abjurare,
De pierzi pe-acela căruia îi juri;
Iar spiritul, podoaba frumuseții
Și-a dragostei ce ai, e prevertit
Prin reaua conduită-a celor două,
Și-i tocmai ca și praful din giberna
Ostașului netrebnic, ce ia foc
Din neghiobie, și e schilodit
Prin ceeace-i menit să-l apere.
Scoal'! Fii bărbat; căci Julieta ta,
Pentru iubirea căreia vrei moartea
E'n viață — iată fericirea. A vrut
Tybalt să te ucidă — l-ai ucis:
O altă fericire. Legea, care
Te-amenința cu moartea, s'a 'mblânzit,
Și te gonește numai: — altă fericire.
Pe umerii tăi porți o sarcină
De binecuvântări. În jurul tău
Se-alintă fericirea 'mpodobită,

Dar, ca o fată proastă, răsfătată,
Desprețuești norocul și iubirea.
la seama! Vai de oamenii ca tine!
Mergi cum ai hotărât, să-ți vezi soția,
Pătrunde în iatac și mângâi-o!
Să nu 'ntârzii pân' strejile se pun,
Căci nu mai poți pleca la Mantua.
Acolo-ai să trăești, pân' ce-om putea,
Dând în vileag a voastră cununie,
Să vă 'mpăcăm părinții și să facem
Pe Prințul să te-aducă înapoi
De mii de ori mai fericit, decât
Ai fost nenorocit acum când pleci.
Mergi, doică, înainte! Complimente
Stăpânii tale! Spune-i să trimeată
De vreme la culcat pe toți ai casei,
Căci inima lor grea atât așteaptă!

Doica.—O noapte'ntreagă,-aș sta cu drag aci,
S'ascult atâtea sfaturi bune. Doamne,
Ce ți-este și cu 'nvățătura asta!
Stăpâne, spun domniței că-ai să vii?

Romeo.—Să-i spui și să mai adaugi scum-
[pei mele,

Să fie pregătită să mă mustre.

Doica.—Poftim inelul ce mi-a dat să-ți dau;
Grăbește-te și haidi că e târziu!

Ese Doica

Romeo.— Ah, daru-acesta iarăși îmi dă viață!
Fratele L.— Haidi, noapte bună. Ți-ai în
[mână soarta.

Ori pleci pân' nu s'așază strejile,
Ori pleacă travestit în zori de zi.
Să stai în Mantua. Pun mâna eu
Pe sluga ta și am să ți-o trimit
Să-ți spună ce s'o mai petrece-aici
Și ce-are să te bucure. Dă-mi mâna!
E cam târziu. Adio. Noapte bună!

SCENA IV

O odaie în casa lui Capuleto

Intră CONTELE CAPULETO, CONTESA CAPULETO și PARIS

Contele C.— E rău că s'a 'ntâmplat să n'a-
[vem vreme,

Ca să 'ndemnăm pe fiica noastră, conte.
Ea, vezi, iubea prea mult pe vărul său.
Și eu l-iubeam; dar, dè! toți vom muri.
E prea târziu, și n'are să mai vină.
Și-ți spun că, dacă n'ai fi fost mată,
De-un ceas eu aș fi fost în patul meu.

Paris.— Nu-i zi de-amor, în zile de durere!

Contesă, noapte bună. Și transmiteți
Copilei dumneavoastră, complimente.

Contesa C.— I le vom spune. Măine dimineață,
Voiu ști ce e cu ea. Acum s'a 'nchis,

Sdrobită de durere.

Contele Capuleto.— Conte Pàris,
Mă pun chezaș că fiica-mi vă iubește:
Se va lăsa condusă 'n tot de mine.
O cred; o pot s'o spun; nu mă 'ndoesc.
Nevastă, vezi-o până nu se culcă:
Să-i spui de dragostea lui fiu-meu
[Pàris.
Vestește-o, mă 'nțelegi, că Miercuri...
[stai!

Ce zi avem noi astăzi?

Paris.— Luni, seniore!
Contele C.—Luni? Da! da! Miercuri prea-i
[aproape —

Pe Joi! Să-i spui că Joi o s'o mărit
Cu-acest prea nobil conte. Pân'atunci
Ești gata, ai? Ți place grab'aceasta?
Voiu face totul fără tãmbãlãu:
Doi-trei prieteni doar. Vezi, cu Tybalt,
De-abia l-am îngropat. De-am face-o
[latã,

Ar zice toți că n'am ținut la el.
O să 'nvițãm vreo șase-șapte-amici
Și basta! Ei, ce zici de Joi?

Paris.— Eu, conte,
Aș vrea ca Joi să fie mâine chiar.

Contele C.— Așa! Acum acas'! Așa, pe Joi!
Nevastă, mergi de vezi pe Iulia

Și pregătește-o pentru ziua nunții.
Adio, conte! He, aprindeți în odaie!
I-așa târziu că poți, pre legea mea,
Să zici că prea-i de vreme. Noapte
[bună!

SCENA V

Odaia Julietei

Julietta.—Ce vrei să pleci? Mai este pân'
[la ziuă!

Ceeace simte-auzu-ți turburat —
Privighetoarea e, nu ciocârlia.

Ea cântă noapte-acolo pe un rodiu;
Mă crede, dragă, e privighetoarea.

Romeo.—N'a fost privighetoarea ah! a fost
A zilei vestitoare, ciocârlia.

Vezi dunga cea pismașă 'n răsărit
Cum norii dimineții 'n cer tivește!
Au ars acum făcliile de noapte,
Și, pe 'nălțimi, voioasă urcă ziua.
Plecarea-i viață, moarte e zăbava.

Julietta.—Mă crede,-aceasta nu-i lumina zilei,
E-o dungă ce-a lăsat-o soarele,
Să-ți fie purtător de torțe noaptea,
Și calea Mantuii să-ți lumineze.

Mai stai! Să pleci îndată nu-i nevoie.

Romeo.—Ci prindă-mă și morții să mă dea!

S'o vrei — și mă'noeșc cu bucurie.
Zic dar că dunga nu e ochiul zilei,
Ci numai palida resfrângere
Din fruntea Cintiei; nu-i ciocârlia
Ce picură din 'naltul cerului —
Mai drag mi-e să rămân decât să plec.
Vin, moarte! Bun venit! Vrea Julieta.
Nu-i încă ziuă, suflete; să mai vorbim!
Julieta.—E ziuă, ziuă! Pleacă, fugi, grăbeștel
E ciocârlia care cântă răgușit
Și gălgâe-aspre tonuri, note false.
A ciocârliei armonie spun că-i dulce—
Dar nu-i așa, căci sfâșie pe-a noastră.
Mai spun că ea și broasca-și schimbă
[ochii —
O dacă și-ar schimba 'ntre ele glasul!
Căci glasul-acesta, cu fior ne smulge
Din brațe unul pe-altul — și te-alungă
Cu ale ei urale 'n cinstea zilei.
O, pleac'acum! Lumina crește 'ntr'una.

Intră DOICA

Doica.—Domniță!

Julieta.— Doică?

Doica.— Doamna vine-acum

La dumneata. E ziuă; fii cu pază.

Julieta.—Vin înnăuntru zi, fugi viață-afară!

Romeo.—Adio,—adio; un sărut—și plec.

(Romeo scoboară)

Julieta.—Și mi te-ai dus, stăpânul meu, iu-
[bitul,

Bărbatu'-amicul meu! Trimete-mi vești
În toate zilele și 'n orice oră,
Căci clipa-i zi, și, socotind așa,
Pân' să revăd pe-al meu Romeo, 'mbă-
[trânesc.

Romeo.—Adio. N'am să cruț niciun mijloc,
Ca să-ți trimet iubirea mea de foc.

Julieta.—Crezi tu că ne-om mai revedea
[vreodată?

Romeo.—Nu mă'ndoesc, și amarul de-azi va fi
Prilej de vorbe dulci în viitor.

Julieta.—O Doamne! Sufletul mi-e plin
De presimțiri urâte...-Acolo jos
Îmi pari acum întocmai ca un mort
În fundul gropii. Ochii mei mă'nșală,
Ori tu ești galben?

Romeo.— Tot așa îmi pari
Și tu: durerea soarbe sângele.
Adio! Adio!

(Romeo ese)

Julieta.— Ah soartă, soartă! Toți

Vorbesc de nestatornicia ta.

Dar nestatornică de ești, ce faci
Cu cei ce-și fac renume din credință?
Fii nestatornică, o soartă! Atunci
Tu n'ai să-l ții departe multă vreme,
Și-ai să mi-l dai napoi cât mai curând.

Contesa C. (din năuntru).— Hei, fată, te-ai
[sculat?

Julieta.— Cine mă cheamă?
Mă cheamă mama? Ce, nu s'a culcat,
Ori s'a sculat așa de dimineață?
Ce-o face ca să vină la ora-asta?

Intră CONTESA CAPULETO

Contesa C.— Ei, Julieta, ce mai faci?

Julieta.— Mi-e rău.

Contesa C.— Și tot mai plângi pe văru-tău
[și-acuma?

Crezi c'o să-l scoți, cu lacrima, din
[groapă?

Și chiar de-ai izbuti, nu-l înviezi.
Ajunge! Semn de dragoste-i tristețea,
Dar, de-i prea multă, -i semn de slă-
[biciune.

Julieta.— Ingăduie să plângem pierderea

• Ce ne-a lovit atât de dureros.

Contesa C.— E drept că te-a lovit, dar plân-
[sul tău

Nu-ți poate da 'napoi pe cel ce plângi.
Julieta.—Eu însă simt, și trebuie să plâng.
Contesa C.—Nu plângi, copilă,—atâta moar-

[tea lui,

Cât pentrucă e 'n viață ticălosul.
Julieta.—Ce ticălos ?

Contesa C.— Romeo care l-a ucis.

Julieta.—Ca cerul de pământ e el și—ti-
[călosul.

Să-l erte Dumnezeu, o zic din suflet,
Dar nimeni nu mi-l turbură ca el.
Contesa C.— Firește, căci e 'n viață ucigașul.

Julieta.—Ah, că de mâinile-astea-i prea de-
[parte !

Mai bine decât mine, n'ar putea
Pe văru-mi să răsbune—nimenea.
Contesa C. — N'ai grijă. Ne vom răsbuna
[curând.

Deci nu mai plânge-așa. Am să trimit
La Mantua, unde, fugit, trăește,
Pe cineva să-i dea o băutură —
Să-l facă să urmeze pe Tybalt.
Atuncea ai să fii, sper, mulțumită.

Julieta.—De dânsul n'am să fiu eu mulțumită,
Decât de-l văd cumva 'nainte-mi —
[mort

Mi-e sufletul de chin pentru Tybalt.

O, mamă, de-ai găsi pe cineva
Să-i dea otravă, eu i-aș pregăti-o,
Și-atunci, de-ar bea-o el, Romeo,
Pe loc ar adormi — în pace. Ah!
Cât nu pot suferi s'aud că-l cheamă
Și să nu pot să fiu în stare să-l ating,
Să-mi ispășesc iubirea mea de rudă
Pe-acela ce ucise pe Tybalt.

Contesa C.—Mijlòcul de-l găsești, gălesc
[eu omul.

Dar eu acum ți-aduc o veste bună.

Julieta.—Pe vremuri ca acestea, vine bine.

Ce veste zici? Te rog, iubită mamă!

Contesa C.—Vezi dragă, aiun tată ce te-adoră.

Ca să te scoată din mâhnirea ta,
Deodată-a pus la cale o sărbătoare

La care eu, nici tu, nu ne-am gândit.

Julieta.—Ar fi la vreme, și ce sărbătoare?

Contesa C.—Inchipuește-ți, puiule, că Joi

'Nainte de amiază, cavalerul

Și contele cel tânăr Pàris vrea

Să-i fii, la Sfântul Petru, la biserică,

O mireșică dulce și voioasă.

Julieta.—Pe Sfântul Petru și pe Petre Sfântul,

Eu n'am să-i merg mireasă lui voioasă!

Mă mir că vă grăbiți să-mi faceți nunta

'Nainte de-a mă cere pretendentul.

Te rog, slăvită mamă, spune domnului

Și tatăl meu, că eu nu vreau deloc
Să mă mărit; iar, dac'ar fi să fie,
M'aș mărita mai bine cu Romeo,
Pe care știi cât îl urăsc — îți jur —
Decât cu Păris! Zău, frumoase vești!
Contesa C.—Poftim că vine tată-tău. Să-i

[spui
Și lui ce mi-ai spus mie, — și-ai să vezi!

Intră CONTELE CAPULETO și DOICA

Contele C.—Când soarele apune, cade rouă—
Ce-i gărla-aceasta, fată? Tot mereu
În lacrimi; tot mereu burează, hai?
Cu corpul tău micuț, pari, la un loc,
Și vânt, și val, și barcă. Ochii tăi
Ce 'nchipuesc o mare, saltă,-aruncă
Neconținut un flux-reflux de lacrimi
Și luntre pe săratul val ți e trupul,
Iar vânturi sânt suspinele ce scoți,
Și-așa, luptând turbat suspin și lacrimi,
Vor înneca 'n furtună al tău corp
Rostogolit încoa și 'ncolo... Ei,
Nevastă, spusu-i-ai ce-am hotărât?

Contesa C. — I-am spus, signore. Nu vrea

[măritiș
Și-ți foarte mulțumește! Mărita-s'ar
Cu groapa ei să se mărite, toanta!

Contele C.—Incet, mă rog, stai să 'nțeleg.

[Nu vrea ?

Ne foarte mulțumește dumneaei ?

Se ține mândră ? Proastă-așa cum este,

Nu-i place că-i dăm soț un om de

[seamă ?

Julieta.—Nu s mândră că-mi găsirăți acest soț,

Ci recunoșcătoare. N'aș putea

Să mă mândresc cu ceeace urăsc,

Dar am recunoștință pentr'un lucru

Urât, dar oferit din dragoste.

Contele C.—Auzi, auzi, logiciana, bre !

Sânt mândră și vă mulțumesc, și-apoi

Nu vă mai mulțumesc și nu sânt mândră !

Ascultă, domnișoară fandoseală,

Să-mi taci cu mulțumeli din mulțumire

Și cu mândreală din mândrie — auzi ?

Să-ți vezi de cataligele drăguțe,

Să-mi mergi cu Pàris Joi la Sfântul

[Petru,

Ori te târăsc de coade-acolo — auzi ?

Auzi-o gălbejita, scârba, boțul cu-ochi !

Contesa C.—Ih ! ih ! Ce spui ? Ai 'nebunit ?

Julieta.—Prea bune tată, în genuchi te rog,

Ascultă doar o vorbă, răbdător.

Contele C.—Ba dracul să te ia, împelițat-o !

Ți-o spun : Joi la biserică, auzi ?

Altminterea să pieri din ochii mei !

Să taci! Să nu-mi vorbești! Să nu-mi
[răspunzi!

Vezi, mă mănâncă palma. Ah, nevestă!
Credeam că Dumnezeu ne-a dat puțin,
De ne-a îngăduit doar un copil;
Dar azi poftim! că și-unul e prea mult.
Căci asta pentru noi e un blestêm!
La dracul!

Doica.— Dumnezeu s'o apere!
Măria ta faci rău de-o ocărăști.

Contele C.—De ce, de ce, cocoană 'nțelep-
[ciune?

Ciovlico, ține-ți pliscul! La cumetre!

Doica.—Dar n'am grăit nimic cu vicleșug.

Contele C.—Zău,—mii de ertăciuni!

Doica.— Să nu vorbesc?

Contele C.—Taci, gură largă! Propovăduiește
La refeneă, cumetrelor! Aci
Nu face trebuință!

Contesa C.— Prea ești iute!

Contele C.—O, Doamne sfinte, 'mi vine ne-
[bunii!

Eu, noapte, zi, târziu ori mai de vreme,
La lucru, la petreceri, singur, cu-alții,
În somn ori treaz, un gând aveam și eu:
Cum s'o mărit. Și-acuma, când și eu
Dădui peste-un bărbat înrubedit
Cu Prințul,—tânăr, cu moșii frumoase,

Crescut ca gentilom și, cum se spune,
Impodobit cu toate darurile,
In scurt, bărbat așa cum l-am dorit,—
Poftim, jivina proastă ce scâncește,
Păpușa plângăcioasă, cum o vezi,
Că-mi spune, când îi ese 'n drum no-
rocul :

„Nu vreau să mă mărit“, „nu pot iubi“,
„Eu sânt prea tânără“, „mă rog, ertare“!
Prea bine, de nu vrei, ertată ești :
Să pleci cu Dumnezeu din casa mea !
Gândește, ia aminte, nu glumesc.
Joi e curând—și trebui să-ți iei hamul :
De ești a mea, te dau cui mi-e prieten ;
De nu, te du, cerșește, flămânzește,
Plesnește, mori pe drumuri—fă ce știi;—
Căci eu, pre legea mea, nu te mai știu,
Și din ce am nimic nu mai e-al tău !
Așa să știi : ce-am spus, așa rămâne !

(Contele Capuleto pleacă)

Julietta.—O nu-i un Dumnezeu cu milă 'n
[ceruri

Să vadă în adâncul jalei mele ?
O dulce mama mea, nu mă goni !
Amână-această nuntă cu o lună,
O săptămână numai ; dacă nu,
Gătește-mi patul meu de nuntă 'n cripta

Cea 'ntunecată unde stă Tybalt.
Contesa C.—Să nu-mi vorbești, căci nu-ți
[răspund.
Fă ce poștești! Eu am sfârșit cu tine.

Contesa Capuleto pleacă

Julieta.—O Doamne!—Cum să 'mpiedic asta,
[doică!

Mi-e soțu-aici, iar legământu 'n cer:
Cum să se 'ntoarcă aicea legământul,
Afară doar, când soțul mi-ar fi 'n cer,
Să mi-l trimeată-aicea. Haide, doică,
Ajută-mă! Dă-mi sfaturi! Ah! vai mie,
Cum cerul a putut să 'ntindă curse
Unei ființe slabe cum sânt eu?
Ce zici? Nici un cuvânt de bucurie?
Dă-mi un mijloc să scap din greu-a-
[cesta!

Doica.—Pre legea mea, am unul. Vezi, Romeo
E surghiunit, și-o mie contra una,
El n'are să cuteze niciodată
Să vină, să te vază; ori, de vine,
El numai în ascuns o poate face.
Dar, dacă treaba stă așa, gândesc
Că-i foarte bine, dacă iei pe conte.
E-un cavaler așa de cum se cade!
Pe lângă el, Romeo e o treanță.

Vulturul, domnișoară, n'are ochi
Așa de verzi și vii cum i-are Pàris.
Zău, să mă bată Dumnezeu, dar cred
Că-al doilea măritiș ți-e cu noroc,
Și decât cel dintâi e mult mai bun.
Bărbatul cel d'intâi e mort ca morții,—
Ori ca și mort—căci de la el ce ai ?

Julieta.—Din fundul inimii vorbești ?

Doica.— Ba și
Din fundul sufletului ; iar de nu,
Să fie blestемate amândouă, iacă !

Julieta.—Amin !

Doica.— Ce-ai zis ?

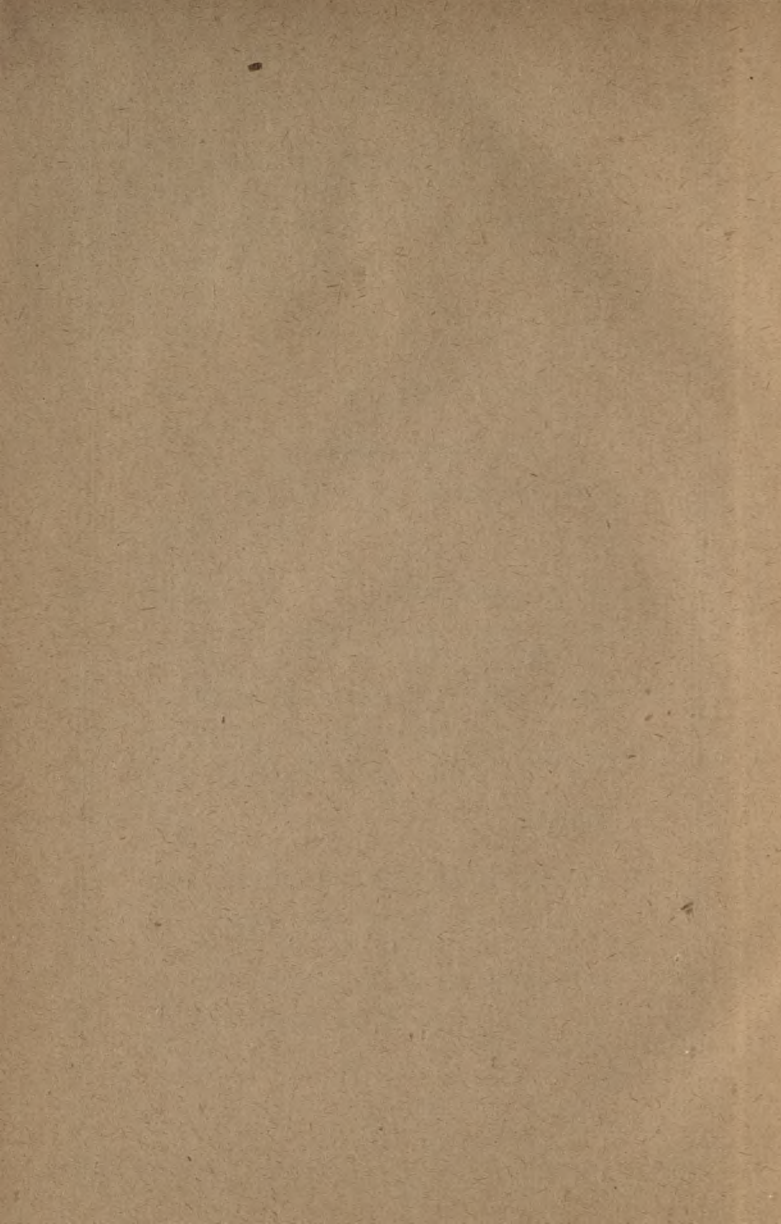
Julieta.— M'ai mângâiat grozav !
Haidi, du-te, spune mami că, având
Nenorocirea să mâniu pe tata,
M'am dus acum la Fratele Laurențiu,
Ca să mă spovedesc și să mă erte.

Doica.—li spun acum, firește ! Bine faci !

(Pleacă)

Julieta.—O blestемată talpă-a iadului,
E oare vr'un păcat mai ticălos
Decât să mă îndemni să fiu sperjură
Ori să desprețuesc pe soțul meu
Cu-aceiași limbă care-atâtea ori
L-a ridicat de-asupra tuturoră ?

Haidi, mergi, sfătuitoare! Inima-mi
Și tu — vor face două de-azi 'nainte!
Călugărul mi-e poate de-ajutor,
De nu, putere voiu găsi să mor.

ACTUL IV

SCENA I

Chilia Fratelui Laurențiu

Intră FRATELE LAURENȚIU și PĂRIS

Fratele L. — Pe Joi? E mult prea scurtă vreme,
[mea, conte.

Paris. — Așa vrea scumpu-mi socru, Capuleto,
Și nici un interes nu am să-i fiu pro-
[tivnic.

Fratele L. — Imi spui că nu știi ce gândește
[fata :

Procederea nu-i dreaptă și nu-mi place.

Paris — Ea plânge fără cumpăt pe Tybalt —
Și prea puțin de dragoste-am vorbit.
In casa jellii, Venus nu surâde,
Și tatăl său, crezând că nu e bine
Ca să o lase-atât de mult durerii,
A plănuit cuminte s'o mărite,
Și să oprească-al ei potop de lacrimi.

Căci dorul care crește, fiind singură,
S'o stinge, când va fi la casa ei.
Fratele L. (aparte).— Ah de n'aș ști nevoia
[amânării! —
Dar iată, conte, vine domnișoara.

Intră JULIETA

Paris.— Bună 'ntâlnire, doamnă și soție!
Julieta.— Cuvântu-ar fi la locu-i, după nuntă.
Paris.— Joi s'ar putea. Ar fi atunci la locu-i.
Julieta.— Ce s'o putea, firește că va fi.
Fratele Laurențiu.— De sigur.
Paris.— Vii la spovedanie.—
Julieta.— De ți-aș răspunde „da“, m'aș spo-
[vedi.
Paris.— Să nu-i ascunzi de loc că ții la mine.
Julieta.— N'am să-i ascund de loc cât țiu
[la „el“.
Paris.— Sânt sigur că-ai să-i spui că mă
[iubești:
Julieta.— De-o fac, e mai de mare preț s'o
[spun
Fără s'o știi, decât s'o spun pe față.
Paris.— Cum îți strică ră fața lacrămile!
Julieta.— Izbânda lacrărilor n'a fost mare —
Puțin mai trebuia când începură.
Paris.— Cu acest cuvânt o strici mai mult
[ca ele.

Julieta.—Un adevăr nu este-o calomnie :
Ce-am spus aici, mi-o spun și singură.
Paris.—Calomniezi obrazul ce e-al meu.
Julieta.—E poate-așa, căci știu că al meu nù e.
Ai vreme-acum, cucernice Părinte,
Ori să încerc să viu pe la vecernie ?
Fratele L.—Copilă tristă, vreme am și-acum !
Permiteți, conte, să rămânem singuri.
Paris.—Ferească Dumnezeu să turbur taina.
Joi dimineața, te deștept eu, Julieta.
Adio-acum, și-un sfânt sărut primește.

(Ese)

Julieta.—Inchide, și pe urmă vai ! să plângem :
S'au dus și leac și sprijin și speranțe !
Fratele L.—Ah ! Julieto, știu durerea ta,
Și de-asta sufer greu de-mi es din minți.
Aud că—trebui—și-amânare nù e —
Să iei pe conte soț, chiar Joi ce vine.
Julieta.—Nu-mi spune că-ai aflat aceasta, tată ;
Ci spune ce să fac să nu se 'ntâmple.
De nu m'ajută cu 'nțelepciunea ta,
Să-mi spui că mi-e 'nțeleaptă hotărârea
Să mă ajut pe loc cu-acest pumnal.
Unit-a inimile noastre Domnul,
Iar tu unitu-ne-ai și mâinile ;
Și, pân'ce mâna-aceasta-a lui Romeo
S'ajungă să semneze-alt legământ,

Ori inima-mi fidelă să-l înșele, —
Le-oiu nimici cu-acesta pe-amândouă.
Deci, din știința câștigată 'n viață,
Aștept să-mi dai un sfat; de nu, privește,
Intre nenorocirea mea și mine
Aduce-va o hotărîre-acest pumnal.
E singurul arbitru ce-mi va da
Ce nu-mi pot da știința, vârsta ta,
Ca să-mi împac vieața cu onoarea.
Nu sta pe gânduri mult: eu vreau să mor,
Dacă nu-mi dai prin sfat un ajutor.

Fratele L.—Stai, fiica mea, — văd par'că o
[nădejde;

Dar ca s'o pui în practică se cere
O faptă tot așa de desperată,
Ca și cea pe care vrei s'o 'nlătur.
Dar dacă vrei mai bine să-ți dai
[moartea,

Decât să iei pe Pàris de bărbat,
Atunci nu mă 'ndoesc că vei putea
Să faci ceva ce seamănă cu moartea,
Și să eviți rușinea pentru care
Ești gata să te pierzi, ca s'o eviți.

Julietta.—Decât să iau de soț cumva pe Pàris,
O! zi, și săr pe loc din turnu-acela;
Mă vâr pe unde mișună tâlharii
Și mă strecor în gaură de șarpe.
Poți să mă legi de-un urs ce mormăe

Și să m'arunci într'un mormânt hidos
Ce-i plin de oase goale până sus,
De putrejuni și țeste galbene!

Zi-mi să m'asvârl acù 'ntr'o groapă
[nouă

Și'n pânza unui mort să mă 'nfășor.
De-aud aceste lucruri mor de frică,
Dar le voi face s'gur, fără teamă,
Ca să rămân iubitului curată.

Fratele L.—Prea bine. Mergi acasă, fii voioasă.
Nu refuza pe Paris. Mâine-i Miercuri;
Vezi mâine noapte să dormi singură,
Cu tine nu lăsa să stea nici doica.
Ia sticla-aceasta și, fiind în pat,
Bea s'al ce e destilat într'însa.
Atu iți va străbate. 'ndată 'n vine
Un rece și copleșitor fior
Ce orice fluid de viață va 'nchea.
Nici pulsul nu-și va merge mersul său,
Ci va 'nceta. Nici suflul, nici căldura
N'au să mai dea vreun semn că tu
[trăești;

Păli-va ca cenușa rumeneala
Obrajilor și buzelor:—și-a ochilor
Perdele vor cădea ca la o moartă.
Lipsit de mlădierea cârmuirii,
Orice organ atunci va'nțepeni,
Se va răci, se va întări ca la un mort.

A asprei morți icoană 'nșelătoare,
Vei sta așa o zi și-o noapte 'ntreagă,
Și te vei deștepta apoi ca dintr'un
[somm.

A doua zi, venind logodnicul,
Când va voi să te deștepte—tu ești
[moartă.

Atunci (cum este obiceiul morților),
Gătită și 'n sicriu descoperit,
Au să te ducă 'n vechea criptă, unde
Toți Capuleții sânt înmormântați.
In ăst răstimp, Romeo va afla,
Dintr'o scrisoare, tot ce s'a 'ntâmpat,
Veni-va 'ncoace 'ndată, și 'mpreună
Vom aștepta să te deștepți, și-atunci
Romeo te va lua la Mantua.
Cum vezi, scapi astfel de-orîșice rușine,
De nu cumva caprițiul ori teama
Nu ți-o tăia curajul dela faptă.

Julieta.—O dă-mi-o, dă-mi-o! Nu-mi vorbi
[de frică!

Fratele L.—Poftim, te du, și ține-ți hotă-
[rârea —

Și cu noroc! Iar eu trimet pe dată
Pe-un frate cu scrisori la scumpul tău.

Julieta.—Iubire, dă-mi puteri— putere doar
Mi-e de-ajutor! Adio, scumpe tată!

(Amândoi es)

SCENA II

O cameră în casa Capuleților

Intră CONTELE CAPULETO, CONTESA CAPULETO, DOICA
și SERVITORI

Contele C.—Poștește oaspeții 'nsemnați colea!

(Ese Servitorul)

Nerodule, tu adu-mi douăzeci

De bucătari, tot unul și-unu',—auzi?

Servitorul.—N'aveți s'aveți niciunul prost,
stăpâne, fiin'că am să bag de seamă
întâi și întâi, dacă știu să-și lingă
degetele.

Contele C.—Dar ce mai însemnează și pro-
[ba-asta?

Servitorul.—Vedeți fiin'că un bucătar care nu
știe să-și lingă degetele, nu e bun;
și așa cine n'o putea să facă treaba
asta, cu mine nu intră 'n cârd.

Contele C.—Ai du-te!

E timpul scurt și trebuie cam multe!

Dar fata unde-i? La părintele?

Doica.—Da, zău.

Contele C.—Prea bine! Poate s'o mai da
[pe brazdă,

Că tare e de cap și proastă javra!

Doica.—Se 'ntoarse, uite-o, dela spovedanie

Și-i veselă.

Contele C.— Pe unde te'nvârțiși,
Catârule?

Julieta.— Să-mi ispășesc păcatul,
Că, neascultătoare, n'am voit
Să mă supun la ce puseși la cale.
Acolo, sfântul om mi-a poruncit,
'Naintea ta să cad cerân
Rog, iartă-mă, și de-azi 'nainte
Supusă am să-ți fiu întotdeauna.

Contele C. — Chemați pe conte-acum și-i
[duceți vorba,
Că mâine dimineață facem nunta.

Julieta.— Am întâlnit pe conte la chilie,
Și-i arătai iubirea și 'nclinarea
Ce buna cuviință mi-a permis.

Contele C.—Așa? Mă bucur! Bine! Scoală-tel
Așa-i cuminte! Acum să văd pe conte.
Ei, mii de draci, aleargă și-adu mi-l!
Pe Dumnezeu cel viu, acest călugăr
E vrednic de respectul tuturor.

Julieta.— Haidi, doică, vino rogu-te la mine,
Ca să-mi ajuți s'aleg gătelile.

Ce crezi că se cuvine să'mbrac mâine?

Contesa C.—Nu, tocmai Joi; mai este încă
[vreme.

Contele C.—Haidi, du-te cu ea, doică: nun-
[ta-i mâine!

(Julieta și Doica pleacă)

Contesa C.—E timpul scurt pentru cumpă-
[rături!

Acum e-aproape noapte!

Contele Capuleto.— O să mă mișc,

Și toate-ți spun, nevastă, vor fi gata.

Tu vezi de Julieta cu găteala —

Eu nu mă culc; voiu să veghez la

[toate

Azi, pe stăpâna casei, eu o fac.

Ehei! Nu-i nimenea pe aici? Prea bine!

Alerg chiar eu să-i duc lui Pàris vorba

Că mâne dimineaț'-o să nuntim.

De când s'a 'ntors sucita-asta de fată,

Mi-e sufletul ușor ca niciodată.

(Es)

SCENA III

Odaia Julietei

Intră JULIETA și DOICA

Julieta.—Găteala-aceasta-i cea mai bună...

[Dragă doică,

Acum în noapte-aceasta, lasă-mă.

Eu am nevoie mare să mă rog,

Să'nduplec cerul sfântul să mă erte,

Că știi cât sunt de plină de păcate.

Intră CONTESA CAPULETO

Contesa C.—Lucrați? Aveți nevoie și de mine?

Julieta.—Nu, mamă; noi am și ales din toate,

Tot ce e de nevoie pentru mâine.

Și-așa, te rog, să mă lași singură,

Și ia la noapte doica lângă tine,

Căci, pentru-o sărbătoare grabnică,

E mult de lucru.

Contesa Capuleto.— Noapte bună! Haid'

In pat și te-odihnește! Ai nevoie!

(Contesa Capuleto și Doica pleacă)

Julieta.—Adio. Dumnezeu doar singur știe

Când ne-om mai revedea. Un slab fior

De teamă mi se scurge 'n vine greu

Și-aproape îmi îngheață sângele.

Aș vrea s'o chem 'napoi să-mi dea

[curaj.

Eh! doică! Dar de ce s'o chem? Căci

[doară,

Eu singură lugubra scenă va s'o joc.

Vin, cupă!

Și totuși, dacă băutura nu lucrează,—

Să poată ei să mă mărite silnic!?

Nu, nu. Mă scap'acesta. Stai aici!

(Pune alături un pumnal)

Ori poate sucu-acesta e-o otravă
Cu artă viclenească pregătită,
Pe care mi-o dădù călugărul,
Pentru ca el să'nlăture rușinea
Că m'a 'nsoțit în taină cu Romeo !?
Mă tem ; dar, când gândesc, nu pot s'o
[cred :

Toți l-au ținut mereu de om cucernic...
Și-apoi,—dar dacă, pusă în cavou,
Eu mă trezesc 'nainte ca Romeo
Să vie să mă ia ? Ar fi grozav.
N'o să mă'nnăbuș eu acolo 'n criptă,
Când gura-i otrăvită nu răsufală
Decât miasme grele ? Și Romeo,
Când va veni, n o să mă afle moartă?
Și, de nu mor, nu e posibil oare
Ca grozăvia nopții și a morții,
Cu spaima ce-i legată de-acel loc —
O boltă de'nvechită catacombă,
Unde grămadă zac de sute de-ani
Atâtea o eminte de strămoși ;
Unde, 'ngropat de-abia de eri, Tybalt
Insângerat în giulgiu-i putrezește ;
Unde, cum spun, es spiritele noaptea,
— Vai, vai ! nu-i oare-atuncea cu pu-
[tință,
Ca, deșteptată prea de timpuriu,
In scârbă de miros și'n sunete

De mandragoră smulsă din pământ,
Ce, dacă le auzi, te 'nnebunesc —
Să 'nnebunesc și eu, trezindu-mă
Inconjurată de atâtea grozăvii ?
Și să mă joc cu oasele, nebună,
Să scot însângerat din raclă pe Tybalt,
Și n furie, c'o coapsă de strămoș,
Ca și c'un ciot, să-mi spulber creerii ?
Ah ! par'că uite spectrul lui Tybalt
Il văd că stă la pânda lui Romeo
Ce l-a străpuns cu spada. Stai Tybalt !
Sosesc, Romeo. Cupa pentru tine-o beau.

(Căde pe patul ei, după perdele)

SCENA IV

O sală mare în casa Contelui CAPULETO

Intră CONTESA CAPULETO și DOICA

Contesa C.—Mai scoate mirodèni, uite cheia.
Doica.—Cer ăi dela cuptor gutui, migdale.

Intră CONTELE CAPULETO

Contele C.—Hai, iute, iute ! Au cântat cocoșii
De-a doua oară. Sună trei la turn ;
Cucoană-Angelo, vezi de cocării !
Nu te uita când pui !

Doica.— Haidi, Linge oală,

Haidi, culcă-te! Zău, mâine ești bolnav,
De n'ai dormi deloc până la ziuă.

Contele C.— Nici pic! Alt' dată pentru o
[nimica

Stam nopți întregi și nu mi-eră nimic.

Contesa C. — Da, da, mi-erai un strașnic
[noctambul —

În vremea dumitale. Nu mai merge,
Și te păzesc de-acum de veghi de-
[acestea.

Contele C.— Geloasă, măi, geloasă! Ei, băete,
Ce duceți voi acòlo?

Intră *SERVITORI* cu frigări, lemne, coșuri

Servitorul I.—E pentru bucătar, dar ce, nu
[știu.

Contele C.—Hai, iute, iute! Hei, nerodule!
Mergi după buturugi uscate! Petre!—
Ia cheamă-l! Ala știe unde sânt.

Servitorul II. — Dacă de-o buturugă-aveți
[nevoe,
Poftiți, sânt eu: ce să mai cat pe Petre?

(Ese)

Contele C. — Ha! Ha! a 'nnemerit o,-al
[dracului!

O să te fac mai mare, buturugă!

E ziuă, zău! Acuma pică Pàris
Cu muzicanții : îl aud. Nevastă!
Hei, doică, doică! Hei, cucoană doică!

Intră DOICA

Vezi, scoal' pe Julieta și-ad'o gata!
Mă duc să mai vorbesc cu Pàris. Iutel!
Haidi c'a sosit logodnicul, haidi iute!

Es

SCENA V

Odaia Julietei

Intră DOICA

Doica.—Stăpână! Hei, stăpână! Julieta!
Dar știu că doarme! Mielușică! Dom-
niță!
Hei, somnoroaso! Puică! Suflețele!
Hei, mireșică! Ce, niciun cuvânt?
Provizie îți faci pe-o săptămână!
Căci zău, mă prind, că contele la noapte
La focu-și dă odihna, ca să-ți lase
Cât mai puțină ție. Doamne iartă-mă
Și-apără-mă! Dar doarme ca o piatră,
Și trebui s'o deștept numaidecât.
Hei, doamnă! doamnă! doamnă! De
[te-o prinde

In patul dumitale contele,
Să vezi cum te trezește, ai să vezi!
Și cum, așa 'mbrăcată și gătită —
Mi te-ai sculat și te-ai culcat din nou?
Dar trebuie s'o scol numaidecât!
Hei, doamnă! doamnă! doamnă! Ah,
[vai mie!
Vai mie! Ajutor! Domnița-i moartă!
Ce vremuri! Pentru ce mai m'am născut?
Aduceți spirt! Stăpâne! Ah, stăpână!

Intră CONTESA CAPULETO

Contesa Capuleto.—Ce-i sgomotul acesta?
Doica.— Zi grozavă!
Contesa C.—Dar ce-i?
Doica.— Vedeți, vedeți! Zi neagră, oh!
Contesa C.—Vai, vai, copilă! Viața mea în-
[treagă!
Deșteaptă-te! Deschide ochii!-Alt-
[minteri
Cu tine mor și eu. Ah! ajutor!
Strigați după ajutor!

Intră CONTELE CAPULETO

Contele Capuleto.— Nu vi-e rușine?
Aduceți mai degrab' pe Julieta!
Bărbat'său a venit!

Doica —

Ah, a murit!

A răposat! E moartă, moartă! Vai!
Nenorocită zi!

Contesa Capuleto. —

Nenorocită zi!

E moartă, moartă, moartă!

Contele Capuleto. —

Stăi s'o văz!

Vai, rece! Sângele i nu circulă.

Și țepene, încheeturile!

Și pe aste buze viață nu mai e!

S'a 'ntins asupra-i moartea, ca și bruma

Pe cea mai dulce floare a câmpului.

Doica — Nenorocită zi!

Contesa C. —

Zi jalnică!

Contele C. — Și moartea, care mi-a răpit-o, —

[s'o jelesc,

Mi 'nnoadă limba, vorba mi-o îngheață.

Intră FRATELE LAURENȚIU și PARIS cu MUZICANȚII

Fratele L. — Haidem! Dar ce logodnica nu-i
[gata?

Să mergem la biserică

Contele Capuleto. —

E gata

Să meargă ca să nu se mai întoarcă!

O fiule, vezi somnul cel de veci

S'a cununat cu-a ta logodnică,

In noaptea dinainte-a nunții voastre.

Eră o floare, el a desflorat-o,

Și-acum o vezi cum zace 'n fața noastră !
Drept ginere, am somnul cel de veci.
El mi-e moștenitor ; el s'a 'nsoțit
Cu fata mea. Eu mor și-i las tot — lui:
Vieață, traiu, sânt toate ale morții.

Paris.—Atât dorii obrazu-acestei zile —
Și iată ce privesc mi-arată !

Contesa C.—O zi de jale, neagră blestemată,
Și ceas mai ticălos din câte timpul
A perindat în lunga-i pribegie !
Doar unul, doar un biet copil aveam,
Un lucru-avui și eu să mă mângâe,
Și moartea mi-l răpi din ochi de om !

Doica.—O jale ! zi de jale ! zi de jale !
Grozavă zi, nefericită zi,
Ce n'a fost niciodată, niciodată !
O zi ! O zi ! O urâcioasă zi,
O zi ca asta neagră n'am văzut !
O zi de jale, zi de jale !

Paris.—Ah ! înșelat, scuipat, desprețuit,
Urât, ucis—ah, văduvit ! O moarte
Prea blestemată, tu m'ai înșelat,
Tu, crudă ce mi-ai fost, tu m'ai pierdut.
O dragoste, o viață,—dar nu viață,
Ci dragoste nebună 'n sânul morții !

Contele C.—Ah ! despoiat, desprețuit, urât,
Ucis și chinuit ! Timp ne 'ndurat,
Ce ne-ai răpit, distrus serbarea noastră !

Copil! Copil! Ah, suflet, nu copil,
Ești mort, ești mort, vai! mort, copilul
[meu!

Cu dânsul orice bucurie mi se 'ngroapă!
Fratele L.—Tăceți! Rușine! Leacu-amarului
Nu se găsește 'n vaete amare!
De mândr'această fată parte-aveați,
Și voi, și cerul. Azi e-a lui întreagă—
Și e cu-atât mai bine de-al ei suflet.
De moarte nu puteați feri a voastră
[parte, —

Pe-a lui, pe veci, o ține 'n viață cerul.
A voastră țintă-a fost 'nălțarea ei,
Și cerul n'a făcut decât s'o 'nalțe;
Și voi acum o plângeți că se 'nalță
Mai sus de nori, și sus, ca cerul însuși?
Cu-acest amor, ah, rău o mai iubiți,
De 'nnebuniți știind că ea e bine!
Căci ce-i mai bun, nu-i lungul măritiș,
Ci moartea timpurie-a măritatei.
Deci, ștergeți lacrămile! Răspândiți
Pe trupu-acesta mândrii rosmarini,
Și, după obicei, în port frumos,
S'o ducem la biserică acum.
Neghioaba fire plânsu 'n noi stârnește,
Dar mintea de-al naturii plânszâmbește.

Contele C.—Ce-am pus la cale pentru sâr-
[bătoare

Se schimbă-acum în lucruri de 'ngro-
[pare.

În clopote de jale — lăutarii ;
Ospățul pentru nuntă—în pomană ;
Solemnul imn, în umbră liturghie ;
Coroana de mireasă, 'n flori de mort.
Și tot, în ce-i protivnic, se preface !

Fratele L.—Întrați la dumneavoastră, nobil
[domn !

Și dumneavoastră, doamnă, după dânsul.
Plecați și dumneavoastră, nobil Păris,
Gătiți-vă cu toții, să urmăm
Această frumusețe la mormântu-i :
E cerul mâniat pentru vreo vină,
Să nu-l mai ațâțăm cu 'mpotrivirea.

(Contele Capuleto, Contesa Capuleto, Păris, Fratele
Laurențiu es cu toții)

Muzicantul I.—Zău că am putea să ne pu-
nem fluerile 'n toc și să ne cărăm.

Doica.—Gătiți-vă de strângeți, oameni buni,
Căci după cum vedeți, aicea-i rău.

(Ese)

Muzicantul I.—Da, zău. Mai va până la bine.

Intră PETRE

Petre.—Hei, muzicanți, măi muzicanți, cântați, măi: „Haide inimă de cântă!“ Cântați, zău cântați, dacă țineți la mine.

Muzicantul I.—De ce numaidecât „Haide inimă...!“

Petre.—Hei, măi muzicanți, pentru că inima mea cântă „Plină-i inima de dor!“ Zi-ceți-mi, zău, o aghioasă veche, ca să-mi mai viu în fire.

Muzicantul II.—Ce tot îi dai cu aghioasele; acum nu-i vreme de aghioase!

Petre.—Va să zică, nu vreți!

Muzicantul I.—Nu.

Petre.—Atunci o să vă dau eu.

Muzicantul I.—Ce-o să ne dai?

Petre.—Gologani nu, desigur. O să vă dau cobzele de cap! o să vă dau eu — muzică!

Muzicantul I.—O să-ți dau și eu atunci — slugă!

Petre.—Atunci o să-ți dau și eu spanga-asta de slugă — de căpățână. Da nu cării-gături: o să vă dau *re*, o să vă dau *fa*. O să notezi dumneata cine sânt eu!

Muzicantul I.—Dacă-mi dai *re*-uri și *fa*-uri, asta va să zică că scrii note de muzică.

Muzicantul II.—Mai bine bagă-ți spanga în teacă și dă-ți drumul la duh!

Petre.— Atunci, păziți-vă că vă *duh*-nesc !
Imi bag în teacă oțelul spăngii și am
să vă străpung cu oțelul duhului. Răspunde-ți dacă e ceva de capul vostru :

Doruri grele când te prind
Și-ți stă inima să moară,
Muzica cu glas de-argint —

De ce „cu glas de-argint“ ? [De ce
„muzica cu glas de-argint“ ? Ce zici
tu, mă, Sacăzescule ?

Muzicantul I.— Dè, musiu, pentrucă muzica
are sunetul frumos.

Petre.— Prostie !— Dar tu, Cobzescule, ce zici ?

Muzicantul II.— Eu zic că muzica are glas
de-argint, fiindcă muzicanții nu cântă
fără să ia — argint.

Petre.— Altă prostie !— Dar tu, Fluerescule ?

Muzicantul III.— Zău, că nu știu ce să zic !

Petre.— O, îți foarte mulțumesc. Voi sânteți
muzicanți. O să spun eu pentru voi.
D'aia se zice „muzică cu glas de-argint“, fiindcă muzicanți ca voi nu capătă
de loc argint pentru muzica voastră :

Muzica cu glas de-argint
Știe cum să le doboare !

(Ese)

Muzicantul I.—Ce ciurma vacilor, mai fu și
ăsta ?

Muzicantul II.—Dă-l în ștreang, loane ! Hai
mai bine înnăuntru, s'așteptăm bocitoa-
rele și să mâncăm la pomană.

(Es).

ACTUL V.

SCENA I

Mantua. — O stradă.

Intră ROMEO

Romeo.—De cred în adevărul dulce-al som-
[nului,
Vești bune visul meu îmi dă curând.
Stăpâna-mi stă pe tron-i strălucit ;
Spre ceruri, un avânt nemai simțit,
Cu gânduri dulci, mă poartă toală ziua.
Visam că mă găsisse mort soția
— Ciudat să mai gândească morții 'n vis —
Ea viață mi-a 'nsuflat cu sărutări
Și, înviind, eram par'că 'mpărat.
Ah! dulce i dragostea împărtășită,
Când umbra-i doar ne bucură atât !

Intră BALTAZAR

De la Verona vești? Hei, Baltazar,
Mi aduci scrisoare dela Laurențiu?
Ce face Doamna mea? E bine tata?
Ce-mi face Julieta? Iar te 'ntreb!
De-i bine ea, nimic nu-i rău pe lume.

Baltazar.—Atunci nu-i rău nimic, căci ea
[e bine.

Cu sufletul trăește între îngeri,
Și 'n cripta Capuleților, cu trupul.
Văzui cum o 'ngropară 'n bolta lor,
Și 'n grabă am sosit să te vestesc.
Oh! iartă-mă că vin cu rele vești,
Căci singur dumneata mi-ai poruncit.

Romeo.—E-adevărat!—Atunci vă 'nfrunt, o
[stele!

Știi casa! Du cerneală și hârtie.
Inchiriază cai: plecăm la noapte.

Baltazar.—Ertăți, stăpâne, nu vă pot lăsa:
Sânteți așa de pâlid, rătăcit —
Și teamă mi-e de vreo nenorocire.

Romeo—De loc! Te 'nșeli! Te du și fă
[ce-ți spun.

De la călugăr n'ai nici o scrisoare?

Baltazar.—Nu, bunul meu stăpân.

Romeo.— Nu e nimic.

Te du și 'nchiriază cai; sosesc și eu.

(Baltazar ese)

Da, Iulia, la noapte sânt cu tine.
Să văd doar cum. O, ce ușor mai intri
In sfatul desperării, cuget rău!
Imi vine-acum în minte un spițer
Ce stă pe aici pe-aproape. L am văzut
Deunăzi, cum, îmbrăcat în sdrențe
Și cu sprânceană cruntă, alegea
La erburi. Ce stinse-avea privirile!
Mizeria l rosese pân' la os.
De grinda chichineții lui, o broască
Țestoasă, pești ciudați, un crocodil,
Firește, toate împăiate; ici
Și còlo 'n rafturi, doar cutii sărace,
Ulcele verzi de lut, niște bășici
Și boabe mucedde, bucăți de sfoară,
Și, ca să facă față, rânduite,
Ici-colo, prăjituri de trandafir.
Mi-am zis, văzând această sărăcie,
Că de' i avea nevoe de otravă,
A căreia vânzare-aduce ștreangul,
Nemernicul acesta ți-o va vinde.
De nu mă 'nșel, aceasta i chichineața.
E sărbătoare astăzi, și e 'nchis.
Spițer, hei!

Ese afară SPIȚERUL

Spițerul.— Cine strigă așa de tare?
Romeo.— Vin, omule, aci. Văd, ești sărac

Lihnit. Poftim, ia patruzeci de galbeni
Și dă-mi un pic dintr'o substanță tare
Ce-ascuns, pe loc, serăspândește 'n vine,
Așa încât cel ce-i sătul de viață
Să cadă mort și sufletu-i să scape
Din trupu-i tot atât de repede,
Ca pulberea ce-aprinsă izbucnește
Din pântecul fatal al tunului.

Spîterul.— Eu, prafuri ucigașe de-astea, am ;
Dar cine-aici, în Mantua, le vinde
Cu moarte-i după lege pedepsit.

Romeo.— Așa de gol cum ești și de nemernic,
Și tot te temi de moarte ! In obrazu-ți
Rânjește foamea ; greul și nevoia
Îți ajunează 'n ochi ; ticăloșia
Ți-atârnă sdrențuită pe spinare.
Nici legea nu-i amica ta, nici lumea
Ce, nu ca să-ți dea bani, crcește legi.
Deci calc'-o, nu mai fii sărac—și ia.

Spîterul.— Nu voia mea o vrea, ci numai lipsa.

Romeo.— Eu lipsei tale-i dau, nu voii tale.

Spîterul.— De puneți asta 'ntr'un lichid și beți,
Chiar dac'aveți puteri cât douăzeci—
V'ați dus !

Romeo.— Primește aurul acesta,
Otravă și mai mare pentru suflet :
In lumea blestemată, face rău
Mai mult decât o biată băătură

Pe care tu n'ai voe să mi-o vinzi.
Eu ți-am vândut otravă, nù tu, mie —
Rămâi cu bine! Cumpără, mănâncă
Și 'ngrașă-te! — Vin, suc întăritor,
Iar nu otravă. Haidi cu mine 'n groapă
La Julieta: — acolo-mi trebuiești.

SCENA II

Chilia Fratelui Laurentiu

Intră FRATELE IOAN

Fratele Ioan. — Prea vrednic frate franciscan,
[m'auzi?

Intră FRATELE LAURENTIU

Fratele L. — E glasul par'că-al Fratelui Ioan.
Bine-ai venit din Mantua! Ce zice
Romeo? Dac'a scris, să văz scrisoarea.
Fratele Ioan. — Mergând să iau tovarăș pe un
[frate

Desculț de-al ordinului nostru, care
Tot umblă să 'ngrijească pe bolnăvi —
Cum l-am găsit, agenții bănuind
Că sântem într'o casă de ciumați,
Ne-a 'nchis 'nnăuntru-acolo pe amândoi
Și nu ne-a mai lăsat să mai eșim —
Așa că n'am putut să plec la Mântua.

Fratele L.—Atunci scrisoarea mea către Ro-
[meo ?

Fratele Ioan.—N'a dus-o nimeni. U'te-o !
[N'au voit

Să-mi dea îngăduință s'o trimit
Nici prin altcineva, de frica molimii.

Fratele L.—Ce groaznică 'ntâmplare ! Ah,
[scrisoarea

N'a fost fără de preț, pe cinul meu !
Cuprinde lucruri grave, însemnate,
Și 'ntârzierea-i plină de primejdii.
Vezi, cată un drug de fier, Ioane frate,
Și adu-l în chilie.

Fratele Ioan.— Plec și-aduc.

(Ese)

Fratele L.—Eu trebuie să plec la criptă singur.
Frumoasa Julieta, în trei ceasuri
Se va trezi, și are să mă certe
Că nu i-am dat de veste lui Romeo.
Dar am să scriu din nou la Mântua.
Pe ea, biet trup cu viață 'ntr'un mor-
[mânt,

O-ascunz acì pân' va sosi Romeo.

(Ese)

SCENA III

Un cimitir.—Cripta Capuleților

Intră PARIS și un PAJ cu flori și-o torță.

Paris.—Dă-mi torța 'ncoace! Mergi și stai
[deoparte,

Ori stinge-o, căci nu vreau să fiu văzut.

Vezi, culcă-te sub ulmi; lungește-te

Cât poți, punând urechea la pământ.

Cum e cuptoroșit de-atâtea gropi,

Nu va putea să treacă niciun om

Prin cimitir, și tu să nu-l auzi.

Cum vei simți pe cineva, să flueri!

Dă-mi florile și fă ce am poruncit.

Pajul.—Aproape că mi-e frică să stau singur
In cimitirul ăsta. Dar să 'ncerc.

(Se retrage)

Paris.—O floare dulce, seamăn flori pe pa-
[tul tău

De nuntă! Drag mormânt, al cărui sân

Cuprinde un model desăvârșit

Al veșniciei! Ah! din mâna mea

Primește daru-acesta cel din urmă,

Frumoasă Julieta, dintre îngeri.

In viață te-am cinstit și, moartă, groapa

Cu daruri mortuare ți-o cinstesc.

(Pajul flueră)

Băiatul dă semnalul : vine cineva.
Ce blestemat picior s'avântă noaptea
Pe drumu-acest' și-mi turbură 'nchinarea
Și riturile dragostei fidele ?
Cu torțe ? Noapte,-ascunde-mă o clipă !

(Se retrage)

Intră ROMEO și BALTAZAR

Romeo.—Dă-mi drugul cel de fier și târ-
[năcopul.

Uite-o scrisoare ! Măine dimineată
Tu ai s'o dai lui tata : domnul meu.
Dă-mi torța. Și, pe viața ta, ți-ordon,
Ori și ce vezi și-auzi, să nu te misci ;
Să nu cați să mă turburi, orice-aș face.
Eu mă cobor în ăst culcuș al morții,
Intâi, să văd a doamnei mele față,
Și-apoi, și mai cu seamă, ca să scot
Din degetul ei mort un scump inel,
Ce, pentru-o faptă scumpă,-mi trebuie.
Și-așa, acum te du ! Dar, dacă tu,
Bănuitor te 'ntorci și spionezi,
Să vezi ce am de gând să fac apoi,
Îți spun pe cer, te tai fărămi și seamăn

Cu ele cimitiru 'nfometat.

Năprasnic este timpul și-al meu scop:

Cu mult mai crude sânt, mai fără frică,

Decât flămândul tigru, marea 'n valuri.

Baltazar.—Stăpâne, plec și nu vreau să vă
[turbur.

Romeo.—Atuncea mi-ești prieten. Ia și asta!

Fii fericit, tovarăș bun, adio!

Baltazar.—Cu toate astea eu m'ascund pe-aici:

Mă tem de-a lui priviri și-i bănuie gândul.

(Se retrage)

Romeo.—Afurisită gură, burtă-a morții,

Cu-odorul scump al lumii îndopată,

Eu falca-ți putredă, ți-o rup așa.

(Deschide cripta)

Și-o să-ți mai dau să crăpi, pân'ăi plesni.

Paris.—Acesta e Montechio cel proscris,

Care-a ucis pe-al dragei mele văr —

Și de-asta, spun, că dulcea mi-a murit—

De sigur vine-acum de pângărește

Cadavrele. Să pun mâna pe el.

(Înaintează)

Oprește-ți mâna, josnice Montechio!

Vrei răsbunare tu și după moarte?
Rău făcător, mișel, te arestez!
Ascultă și-urmează-mă — la moarte.

Romeo.—La moarte da, căci pentru ea venii.
Drăguțule, nu ispitii pe un desperat!
Haidi, du te, lasă-mă; gândește-te
La cei uciși și fie ți teamă. Tinere,
Să nu mă faci, te rog, să mă mânii,
Și încă un păcat să iau pe suflet.
O du-te! Căci, pe ceruri, te iubesc
Mai mult decât pe mine, căci aici
Doar împotriva mea venii armat
Nu sta, te du; trăind, să spui în veci
Că un nebun amic ți-a zis să pleci.

Paris.—De conjurarea ta nu vreau să știu,
Și te-arestez aci ca pe-un mișel.

Romeo.—Tu mă ațâți? Atunci, băete, 'n
[gardă!

(Se luptă)

Pajul.—Se bat, o Doamne! Plec să caut
[straja.

Paris.—Sânt mort.

(Cade)

De-ai milă tu, deschide cripta,
Și-așază-mă de Julieta-alături.

(Moare)

Se-agită purpuriu pe-obraji și buze :
Acî n'a fost al morții pâlîd steag înfîpt.
Tybalt ce zaci în giulgiu însângerat,
O, ce răsplată vrei mai mare tu,
Decît că-aceeași mână ce-a tăiat
A tinereții tale floare 'n două
Va nimici și pe acel ce-a fost
Dușmanul tău ? O vere, iartă-mă !
O scumpă Julietă, pentruce
Ești încă tot atâta de frumoasă ?
Să cred că te adoră somnul veșnic
Și că uscata pocitanie urâtă
Te ține 'n besna-aceasta, ca iubită ?
De teama aceasta, eu voiu sta cu tine,
Și acest palat de'nveci adîncă noapte,
Nu-l voiu mai părăsi ! Acî, cu viermii,
Ce-s slujitorii tăi, vreau să rămân,
Să-mi fac locaș de pururea odihnă,
Svârlind și jugul stelelor vrășmașe
De pe-astă carne silnică de viață !
Oh ! ochi, priviți-o cea din urmă dată,—
O brațe ale mele,—și voi, buze,
Ce porțile suflării sînteți, ah !
C'un sărutat cîstit pecetluiți
Eternul legămînt cu moartea-avară.
Vin, crude călăuz, scârbos tovarăș,
Pilot de desnădejde, haidi ! asvârle

Bolnăva, obosita navă 'n stânci!
In cinstea ta, iubire!

(Bea)

O, spițer
Onest, — lucrează ager praful tău!
Și astfel eu, cu-o sărutare, mor!

(Moare)

Pe cealaltă parte a cimitirului intră FRATELE LAURENȚIU
cu o lanternă, o pârghie și-un târnăcop

Fratele L.—Ajută-mi Sanct Francisc! De
câteori

Dădură 'n gropi picioarele-mi bătrânel
Ai, cine-i?

Baltazar.— Un amic prea cunoscut.

Fratele L.— Fii bine cuvântat! Amice, spune-mi,
Ce-i torța care-și dă 'n zadar lumina
La viermi, la căpățâni fără vedere?
Pe cât îmi dau eu seama, torța arde
In cripta Capuleților.

Baltazar.— O da,

Cucernice părinte, iar acòlo

E-al meu stăpân la care țineți mult.

Fratele L.— Cine ?

Baltazar.— Romeo.

Fratele Laurențiu.— Și de când e-aici ?

Baltazar.—De-o jumătate de-oră.

Fratele Laurențiu.— Vin la criptă.

Baltazar.—Eu nu'ndrăsnesc, părinte Dom-
[nul meu

Mă știe că-am plecat. Cu'nfricoșare
M'amenință cu moartea, dac'oiu sta
Să-i spionez mișcările ce-ar face.

Fratele L.— Tu stai atunci. Mă duc doar
[singur eu...

O teamă mă cuprinde și mi-e frică
Să nu se fi 'ntâmpnat nenorocire.

Baltazar.— Dormind sub ulmu-acela, am visat
Că domnu-mi s'a luptat cu nu știu cine,
Pe care l-a ucis.

Fratele L.—Romeo!

(Inaintează)

Vai! ce-i sângele acesta,
Ce poarta-acestei cripte 'nsângerează?
Ce 'nseamnă-aceste săbii sângerate
Ce zac, fără stăpân, așa mânjite
In locu-acesta-al păcii?

(Intră în criptă)

Ah, Romeo!
Ce pâlid! Și mai cine? Ce? Și Pàris,
Scăldat în sânge? Ah, ce ceas grozav

E vinovat de-această întâmplare ?
Se mișcă fata.

JULIETA se deșteaptă

Julieta.—O bun părinte, unde mi-e stăpânul?
Mi-aduc aminte unde-aveam să fiu —
Și sânt acolo. Unde e Romeo ?

(Sgomot afară)

Fratele L.—Aud un sgomot. Eși din cuibu-
[acesta

Al morții, molipsirii, somnului
Cel nefiresc, o doamnă ! O putere
Pe care n'o putem înfrânge noi,
Stricat-a planul nostru. Vin, oh, vin—
Bărbatu-ți zace mort pe sânul tău.
Așisderea și Pàris. Vino să te duc
La mănăstirea unor cuvioase
Călugărițe. Nu 'ntreba mai mult ;
Trezirea de-abia 'ncepe. Vino, vin !
Prea bună Julieta !

(Din nou, sgomot)

Eu nu pot
Să stau mai mult.

(Fratele Laurențiu ese)

Julieta.—Mergi, pleacă tu, eu nu mă mișc
[de-aici.

Ce-i asta? Un pahar ce-i strâns ținut
În mâna credinciosului iubit?
Otrava, văd, i-a dat sfârșitul fără vreme.
O răul! O bău pe toată el,
Și nu-mi lăsă nici strop de ajutor.
Să te sărut. O fi rămas cumva
Pe buza ta vre-o urmă de otravă,
Să pot muri de ceea ce mi dă viață.

(Îl sărută)

Ți-s calde buzele.

Straja I (afară). — Băete, du-ne —
Pe unde?

Julieta.—Ah, sgomot! Iute-atunci! Pumnal
Bine venit!

(Smulge pumnalul lui Romeo)

Acăsta ți-este locul!

(Se înjunghie)

Poți rugini aici; numai să mor.

(Cade pe corpul lui Romeo și moare)

Intră STRAJA și PAJUL lui Paris

Pajul—Aicea-i. Còlo unde arde facla.

Straja I.—Pământu-i plin de sânge. Căutați

Prin cimitiru 'ntreg ! Plecați câțiva !

Pe-oricine-l veți găsi, să-l arestați !

Ce jalnică priveriște ! Acì

E contele întins, asasinat.

Acì e Julieta 'n sânge și e caldă :

E moartă de curând, deși ea fu

De două zile-acì înmormân'ată.

Voi mergeți și vestiți pe Principe,

Vestiți apoi pe Capuleți și pe Montechi,

Iar ceilalți cătați ! Acum vedem

Tărâmul unde jalea-aceasta zace ;

Temeiu-adevărat al jalei însă,

Noi nu-l putem află fără de martori.

Intră câțiva GARZI cu BALTAZAR

Straja II.—Acesta-i servitorul lui Romeo.

Am dat de el în cimitir.

Straja I.— Să-l țineți

Sub pază, până ce sosește Prințul.

Intră alți GARZI cu FRATELE LAURENȚIU

Straja III.— Am prins și-un frate care tre-

[mură,

Suspină, plânge ! li luarăm drugul
Și târnăcopul ce ducea cu el, pe când
Trecea prin cimitir de ceea parte.
Straja I.—Dă mult de bănuir ! Și el, sub
[pază !

Intră PRINȚUL cu SUITA

Prințul.— Dar ce nenorocire-atât de vreme
S'a deșteptat ca să ne scoată chiar
Pe noi din somnul dulce-al dimineții ?

Intră CONTELE CAPULETO, CONTESA CAPULETO și alții

Contele Capuleto — Ce-o fi
De strigă toți din toate părțile ?

Contesa C. - Pe uliță poporul strigă, ba Romeo,
Ba Julieta, ba și Pàris, și, strigând,
Cu toți năvală dau spre cripta noastră.

Prințul.— Ce spaimă-mi s'gudue auzul astfel ?

Straja I.— S'ăpâne, acolo zace Pàris contele,
Ucis ; Romeo-i mort, și Julieta,
Ce moartă-a fost, e caldă, moartă-a-
[cuma.

Prințul.— Vedeți și cercetați, cătați și aflați,
Cum s'a 'ntâmpat atâtea morți ?

Contele Capuleto.— O cer !
Privește, ah femeie, fata noastră
Cum sângeră ! Pumnalu-acesta, vai !

S'a rătăcit, căci teaca lui e goală
La coapsa lui Romeo, și s'a 'nfipt
In sânul liicei noastre din greșală.

Contesa C.—Vai mie!—Acest spectacol par'-
[că-i clopot
Ce-mi sună bătrâneții a mormânt!

Intră MONTECHIO și alții

Prințul.—Montechio, te sculași să vezi de
[vreme

Pe fiul și moștenitorul tău,
Plecat și mai de vreme.

Montechio.— Ah, stăpâne!

Soția mi-a murit azi noapte; amarul
Exilului băiatului i-a stins suflarea:
In contra bătrâneții mele, ce mai vine?

Prințul.—Privește, și-ai să vezi!

Montechio.— O rău crescutule!

Ce e purtarea-aceasta, să grăbești
Spre groapă înaintea tatălui?

Prințul.—Pecetluește-o clipă gura jalei
Pân' ce vom limpezi această taină
Și om ști obârșia și firul ei.

Voiu fi apoi eu șeful jalei voastre,
Soț pân' la moarte! Acum uitați o
[clipă,

Durerea 'ngenuchiați-v'o răbdării.

Aduceți-mi aici pe bănuți.
Fratele L.—Sânt cel mai mare, căci, deși în

[fapt
Sânt cel mai de pe urmă, totuși sânt
Cel mai de bănuit în ăst grozav
Omor, căci timpul, locu-s contra mea,
Și stau aci s'acuz, dar și să apăr,
Eu însumi vinovat și totuși drept.

Prințul.—Deci spune-atunci ce știi, fără o-
[coluri.

Fratele L.—Vreau scurt să fiu, căci răsufla-
[rea scurtă

De-abia îmi e de-ajuns să pot vorbi!
Romeo, mort aci, a fost bărbatul
Acestei Juliete; ea, ce zace moartă,
A fost femeia credincioasă-a lui Romeo:
Eu însu-mi în secret i-am cununat.
Dar ziua nunții lor fu ziua 'n care
Tybalt ucis aduse deodată
Exilul din cetate al soțului.
De el, nu de Tybalt, plângea Julieta.
Ca s'o scăpați de jale, dumneavoastră
Ați logodit o, vrând s'o măritați
Cu sila după Păris. Ea, pierdută,
Venì atunci la mine. Cu priviri
Sălbaticē, ea m'a rugat cu lacrimi,
Ca, ori să iscodesc ceva s'o scap
De silnica 'nsoțire, ori, de nu,

Iși face seama 'n propria-mi chilie.
Atunci i-am dat, cu sfatul artei mele,
O băutură-adormitoare care avu
Efectul ce-așteptam, căci asvârli
Asupra ei înfățișarea morții.

Pe loc eu scris-am lui Romeo-acolo,
Să vină 'n noaptea-aceasta groaznică,
S'o scoatem din mormântu 'mprumutat,
Când forța băuturii-ar fi trecut.

Dar Fratele Ioan ce-avea de dus
Scrisoarea mea, a fost printr'o 'ntâm-

[plare
Nenorocită, 'mpiedicat s'o ducă,
Și-aseară mi-o aduse înapoi.

Atunci, la ora deșteptării ei,

Eu singur am venit s'o liberez

Din cripta strămoșească. - Aveam de
[gând

S'o țiu câtva în chiliuța mea,

Pân' ce vom fi putut, fără necaz,

Să pun s'o ducă lui Romeo. Totuși,

Când am sosit (cu câteva minute

'Naintea deșteptării), eu găsi

Zăcând fatal pe bunul nobil Păris

Și pe fidelul soț, Romeo—morți.

Ea se trezi. Eu stărui să meargă,

Și fapta-aceasta-a cerului s'o rabde.

Un sgomot mă goni atunci din criptă;

Ea nu voi de loc să mă urmeze,
Și, desperată, cum se pare, s'a ucis.
E tot ce știu. Cât despre cununie,
E doica martoră. Dac' am greșit
Ceva în toate-acestea, gata sânt
Cu viața mea bătrână să jertfesc
Asprimii celei mai severe legi,
Și clipa ce-mi rămâne de trăit.

Printul.—Noi până-acum, știutu-te-am om
[sfânt.

Dar sluga lui Romeo, ce ne spune ?

Balthazar.—Eu dat-am lui stăpănu-meu de
[veste

Că Julieta a murit. Pe urmă,
Venirăm dela Mântua cu poșta,
Și la mormântu-acesta am sosit.
Mi-a poruncit să dau de dimineață
Boerului bătrân scrisoarea-aceasta.
Intrând apoi în criptă, el îmi zise
Că, de nu plec, pe loc mă va ucide.
Și l-am lăsat acolo.

Printul.— Dă-mi scrisoarea,
S'o văz. Și unde-i pajul contelui
Ce-a căutat pe garzi ? Nerodule,
Ce-a făptuit aci stăpănul tău ?

Pajul.— Veni să pună flori pe groapa doamnei
Și-mi ordonă să stau mai la o parte.
Așa făcui. Atunci sosi cu-o torță

Un om ca să deschidă-acest mormânt :
Am alergat atunci să caut garda.

Printul.—Scrisoarea-aceasta întărește tot
Ce-a zis părintele: cum s'a 'ntâmpat
Iubirea lor și vestea morții ei.
El spune că și-a cumpărat otrava
De la un biet spițer, și vine-aici,
Să moară 'n cripta-aceasta, ca să stea
Cu Julieta lui. Acum, vrășmașii !
Vrășmașii, unde sânt ? O Capulet,
Montechio, ce blestem pe ura voastră?
Ca să vă nimicească bucuria
Alt mijloc cerul n'a găsit decât iubirea;
Iar eu, lăsând în voe cearta voastră,
Pierdut-am două rude : toți plătim.

Contele C. — Dă-mi mâna ta, o frate bun
[Montechio.

Atâta dela ea doar îmi rămasé ;
Mai mult nu pot să cer.

Montechio.— Voiu da mai mult.
'Nălța-voiu fiicei tale o statuë
De aur pur și-atâta vreme cât
Va dăinui Verona cu-acest nume,
Să nu poată slăvi pe-alcineva,
Decât pe credincioasa Iulië.

Contele C. — 'Nălța-vom lângă ea pe-al lui
[Romeo,
A urii noastre victime sărmanë.

Prințu'.—Ne-aduce deci această dimineață
O pace falnică! Dar soarele,
De trist ce e, nu vrea să se arate!
De-această groaznică 'ntâmplare tot
[mai e
De vorbă mult. Ertaji vor fi o parte,
Iar alții pedepsiți, căci niciodată
N'a fost o mai de jale soartă
Decât a Juliei și-a lui Romeo.

BIBLIOTECA JUDEȚULUI

— CLUJ —

1960 -